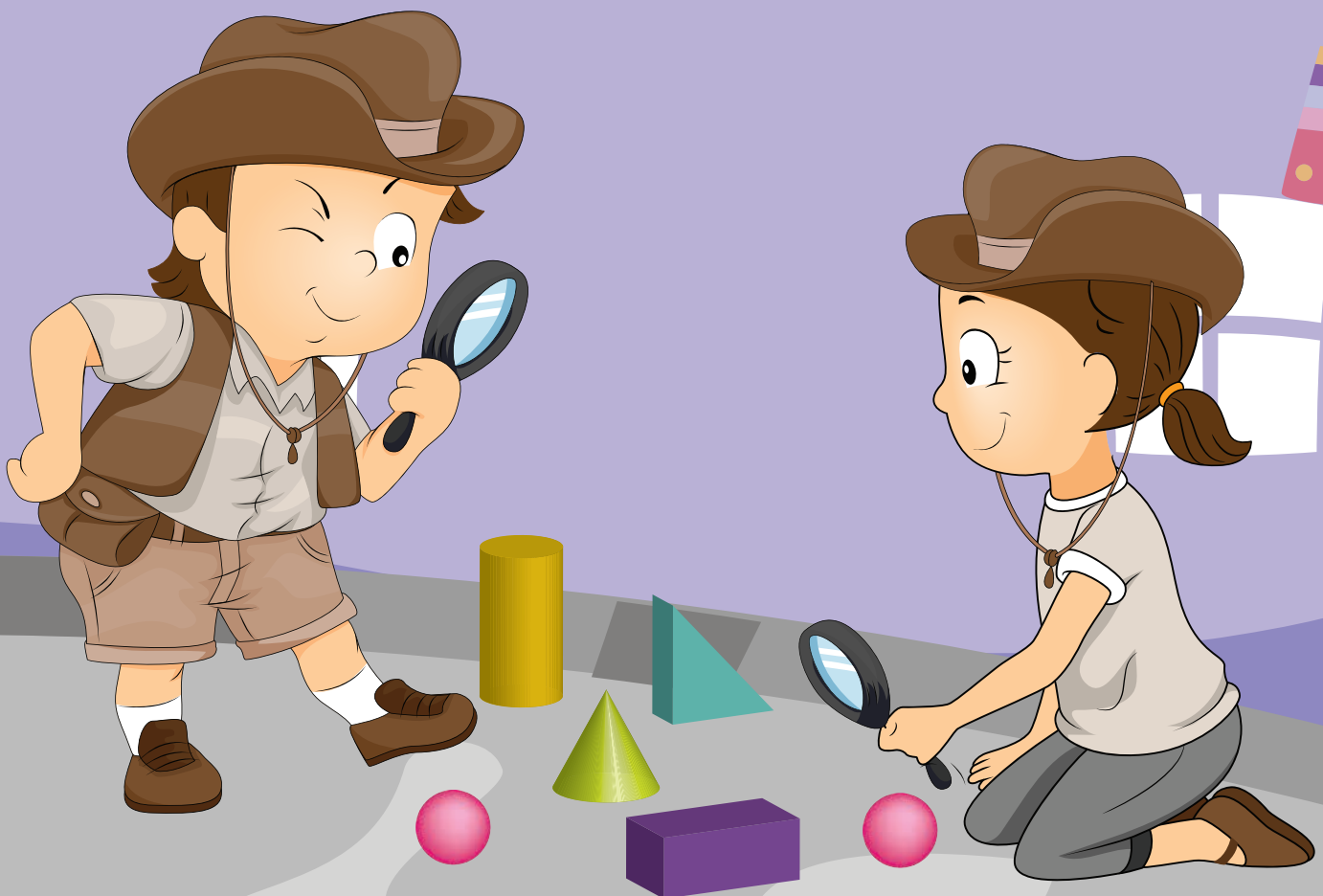

Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού
Αθλητισμού και Νεολαίας

Μαθηματικά

Α΄ Δημοτικού

Μέρος 3

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Συγγραφική ομάδα:

Αθανασίου Χρύσω
Δεληγιάννη Ελένη
Καραμάνου Μαριάννα
Παναούρα-Μάκη Γεωργία
Παντζιάρá Μαριλένα
Παπαριστοδήμου Έφη
Σιακαλλή Μύρια
Χειμωνή Μαρία

Επιστημονικοί συνεργάτες:

Παναούρα Ρίτα, Πανεπιστήμιο Frederick
Πίττα-Πανταζή Δήμητρα, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Πιπτάλης Μάριος, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Χρίστου Κωνσταντίνος, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σύνδεσμος Επιθεωρητής:

Χαριδήμου Κυριάκος

**Ηλεκτρονικός σχεδιασμός
και σελίδωση:**

Χατζηθεοδοσίου Άντρη, Ηλιάδου Έλενα,
Κακουλλής Θεόδωρος
Λειτουργοί Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Επιμέλεια έκδοσης:

Άστρα-Ιωάννου Μαρίνα, Λειτουργός Υπηρεσίας
Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Συντονισμός έκδοσης:

Παρπούνας Χρίστος, Συντονιστής
Υπηρεσίας Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Ευχαριστίες:

Η ομάδα ανάπτυξης του διδακτικού υλικού των Μαθηματικών ευχαριστεί όλους τους εκπαιδευτικούς για την ουσιαστική και πολύτιμη ανατροφοδότηση που παρέιχαν για την ετοιμασία των βιβλίων της Α΄ τάξης.

Α΄ Έκδοση 2011

Β΄ Έκδοση 2012

Γ΄ Έκδοση 2014 (Αναθεωρημένη)

Ανατύπωση 2018 (Με μικροδιορθώσεις)

Δ΄ Έκδοση 2020

Εκτύπωση: Arrow Buildings Ltd

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ISBN: 978-9963-0-1709-6

Στο εξώφυλλο χρησιμοποιήθηκε ανακυκλωμένο χαρτί σε ποσοστό τουλάχιστον 50%, προερχόμενο από διαχείριση απορριμμάτων χαρτιού. Το υπόλοιπο ποσοστό προέρχεται από υπεύθυνη διαχείριση δασών.

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας προσδοκά σε ένα σχολείο που θα έχει στο επίκεντρό του το κάθε παιδί. Ένα σχολείο στο οποίο όλα ανεξάρτητα τα παιδιά εξασφαλίζουν όλα τα εφόδια που χρειάζονται, για να φτάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ριζικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, και τα Μαθηματικά έχουν πρωτεύοντα ρόλο στις αλλαγές αυτές.

Η βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων αποτελεί κύρια επιδίωξη, ως συνέχεια και των εμφάσεων των προηγούμενων ετών. Με την εφαρμογή του αναθεωρημένου Αναλυτικού Προγράμματος Μαθηματικών, οι σκοποί, οι στόχοι, το περιεχόμενο, οι μέθοδοι διδασκαλίας και αξιολόγησης στο μάθημα εκσυγχρονίζονται. Στηρίζονται σε διεθνή αποτελέσματα και σε διεθνώς δοκιμασμένες πρακτικές και λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στην Κύπρο κατά τη μετάβασή τους από τη μία βαθμίδα εκπαίδευσης στην άλλη.

Η φιλοσοφία συγγραφής των νέων εγχειριδίων των Μαθηματικών είναι ανθρωπιστική, με επίκεντρο την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών, παρέχοντάς τους τα απαραίτητα προσόντα και χαρακτηριστικά για ποιοτική ζωή στον σύγχρονο κόσμο. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον εκσυγχρονισμό των Μαθηματικών, ώστε να έχουν άμεση σχέση και εφαρμογή στην καθημερινή ζωή, να αναπτύσσουν την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα και γενικά να συνάδουν με τις ανάγκες της κοινωνίας μας και με τα Αναλυτικά Προγράμματα των πλείστων χωρών της Ευρώπης. Ανάμεσα στις προτεραιότητες του μαθήματος των Μαθηματικών είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης σύνθετων προβλημάτων, κάτι που είναι ιδιαίτερα απαραίτητο στη σύγχρονη κοινωνία.

Τα νέα εγχειρίδια των Μαθηματικών περιλαμβάνουν σύγχρονες μεθόδους και πρακτικές διδασκαλίας και απευθύνονται σε όλα τα παιδιά, ώστε να ικανοποιούν τις ιδιαιτερότητες του καθενός. Τα παιδιά διερευνούν τις μαθηματικές έννοιες με τρόπο που υποκινεί το ενδιαφέρον και την περιέργειά τους. Επιλύουν προβλήματα της καθημερινότητας και έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν έννοιες και να αποκτήσουν δεξιότητες ανάλογα με τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους. Αξιοποιούν, ταυτόχρονα, τη σύγχρονη τεχνολογία με τρόπο που συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της μαθηματικής εκπαίδευσης. Αναμένεται ότι όλα τα παιδιά θα αποκτήσουν εμπειρίες μέσα από ένα ποιοτικό πρόγραμμα Μαθηματικών.

Δρ Σοφία Ιωάννου-Γεωργίου
Αναπλ. Διευθύντρια Δημοτικής Εκπαίδευσης

ΕΙΚΟΝΙΔΙΑ

Δίπλα από κάθε δραστηριότητα υπάρχει ένα από τα πιο κάτω σύμβολα:

Χρησιμοποιώ κάρτες.

Χρησιμοποιώ υλικά.

Συμπληρώνω, αντιστοιχίζω, σχεδιάζω.

Βάζω σε κύκλο.

Ζωγραφίζω, χρωματίζω.

Επιλέγω.

Διαγράφω.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

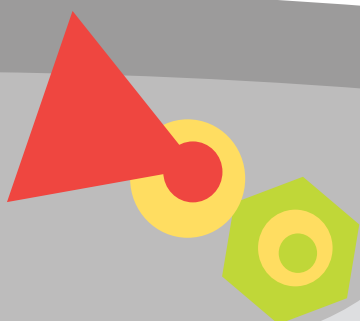
Σελίδα

ΕΝΟΤΗΤΑ 8.....7

Αριθμοί μέχρι το 100

ΕΝΟΤΗΤΑ 9.....64

Πρόσθεση και αφαίρεση μέχρι το 100

ENOHTTA 8

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Ποια αντικείμενα στην εικόνα είναι περισσότερα από 10;

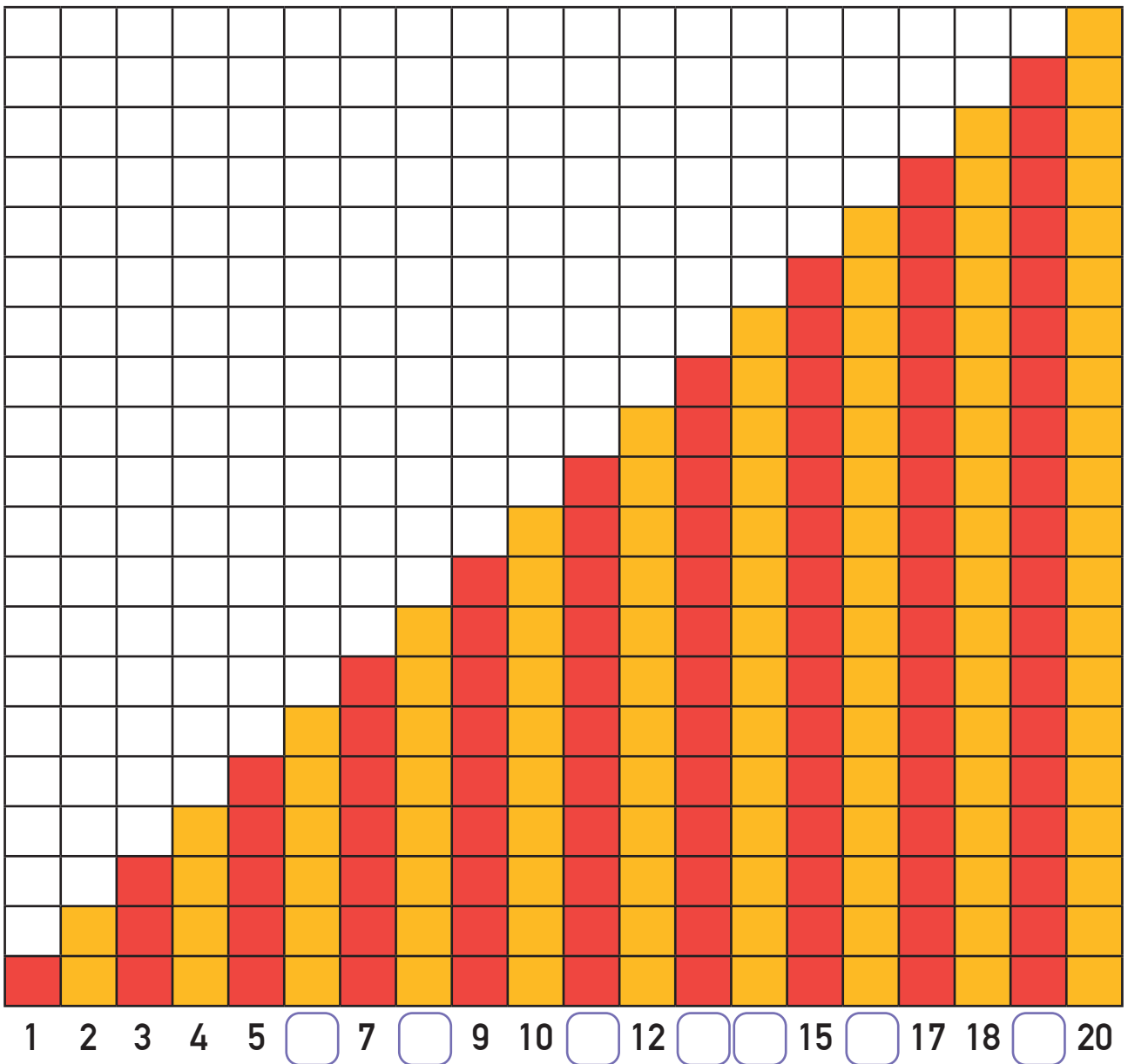

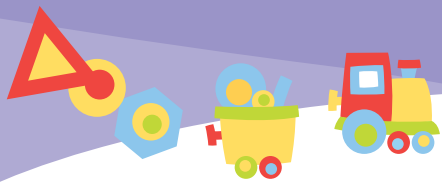

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

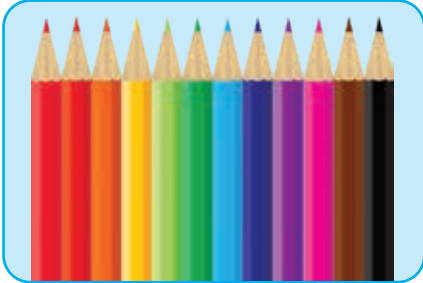

1. Να συμπληρώσεις τους αριθμούς που λείπουν.

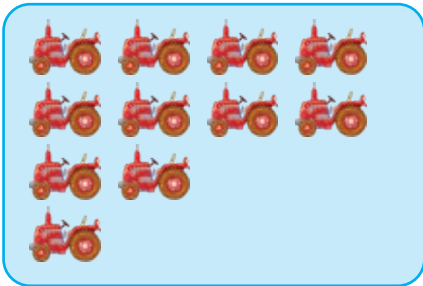

2. Να αντιστοιχίσεις όπως στο παράδειγμα.

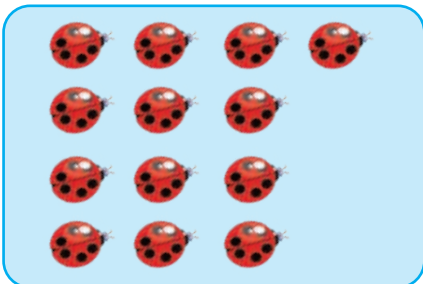
13

δώδεκα

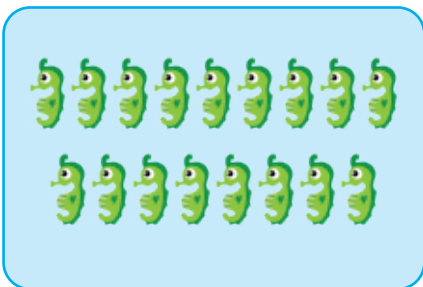
12

δεκαεννιά

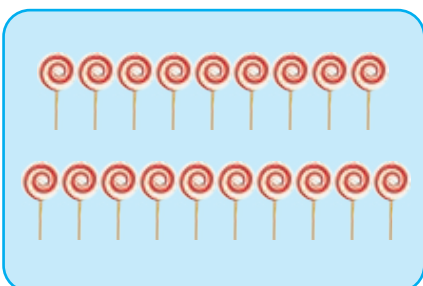
19

έντεκα

11

δεκατρία

17

δεκαεπτά

3. Να βάλεις σε κύκλο τον αριθμό, όπως στο παράδειγμα.

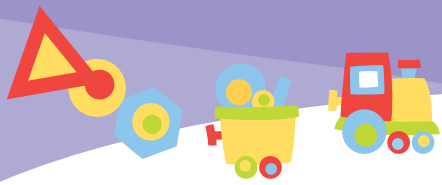
	15	16	17

	10	11	12

	13	14	17

	10	11	19

	13	15	17

4. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

<table border="1"><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td></tr><tr><td>●</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●										11	έντεκα
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●													
●																						
<table border="1"><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td></tr><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●							<input type="text"/>	<input type="text"/>
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●													
●	●	●	●																			
<table border="1"><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td></tr><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td></td></tr></table>	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		<input type="text"/>	<input type="text"/>
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●													
●	●	●	●	●	●	●	●	●														
<table border="1"><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td></tr><tr><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td>●</td><td></td></tr></table>	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		<input type="text"/>	<input type="text"/>
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●													
●	●	●	●	●	●	●	●	●														

5. Να παρουσιάσεις τους αριθμούς.

13 Δεκατρία

12 Δώδεκα

16 Δεκαέξι

17 Δεκαεφτά

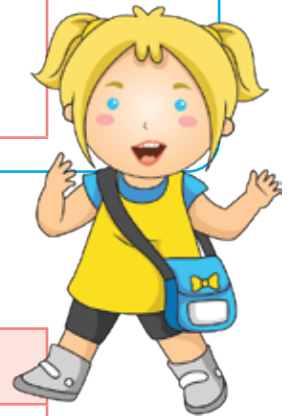

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Η Έλλη χρησιμοποίησε κύβους, για να σχηματίσει αριθμούς όπως φαίνεται πιο κάτω.

Δεκάδες	Μονάδες	Δεκάδες	Μονάδες
	→		→ 16

(α) Να εξηγήσεις τον τρόπο εργασίας της Έλλης.

(β) Να εργαστείς όπως η Έλλη και να συμπληρώσεις.

Δεκάδες	Μονάδες	Δεκάδες	Μονάδες
	→		→

Δεκάδες	Μονάδες	Δεκάδες	Μονάδες
	→		→

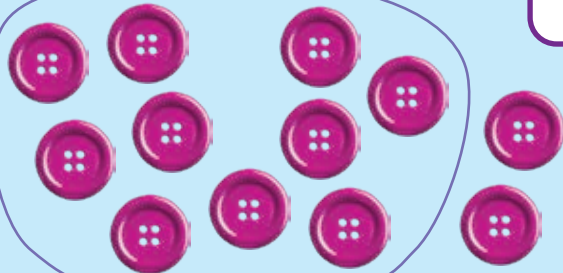

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

12

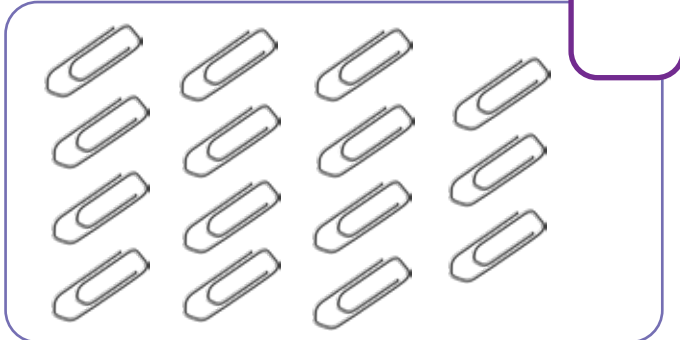
1

Δεκάδες

2

Μονάδες

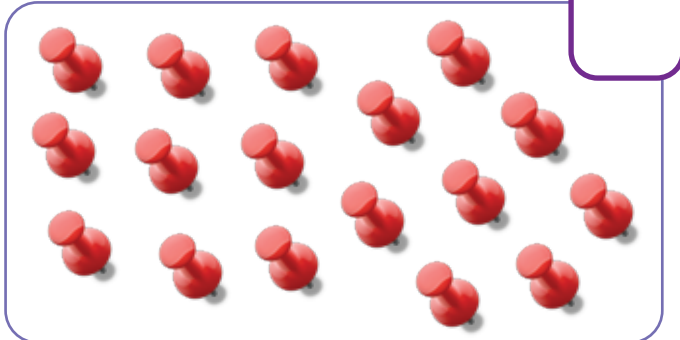
(α)

Δεκάδες

Μονάδες

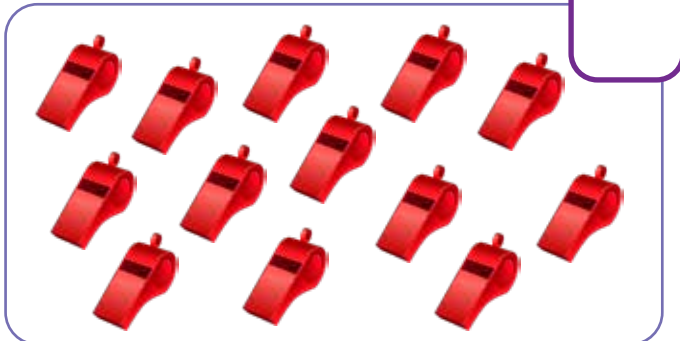
(β)

Δεκάδες

Μονάδες

(γ)

Δεκάδες

Μονάδες

2. Να συμπληρώσεις τις κάρτες εργασίας, όπως στο παράδειγμα.

= 1 δεκάδα

Δεκάδες	Μονάδες

12

Δεκάδες	Μονάδες

16

Δεκάδες	Μονάδες

Δεκάδες	Μονάδες

13

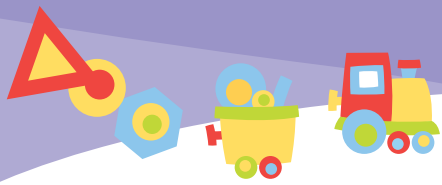
Δεκάδες	Μονάδες

15

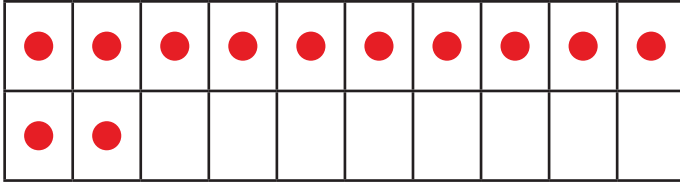
Δεκάδες	Μονάδες

14

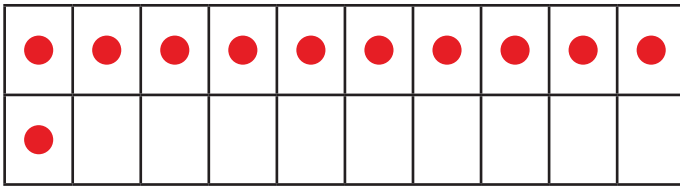

3. Να αντιστοιχίσεις.

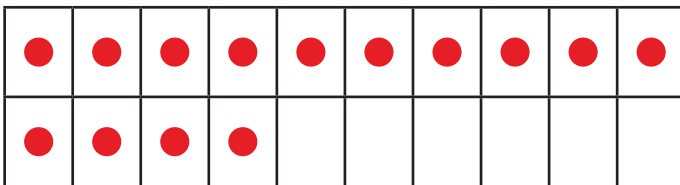
14

$10 + 1$

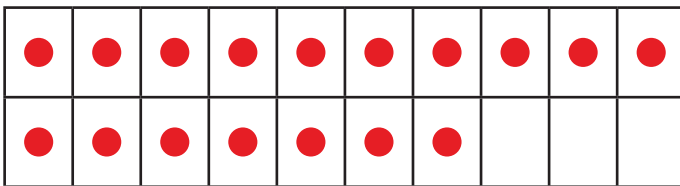
11

$10 + 7$

17

$10 + 2$

12

$10 + 4$

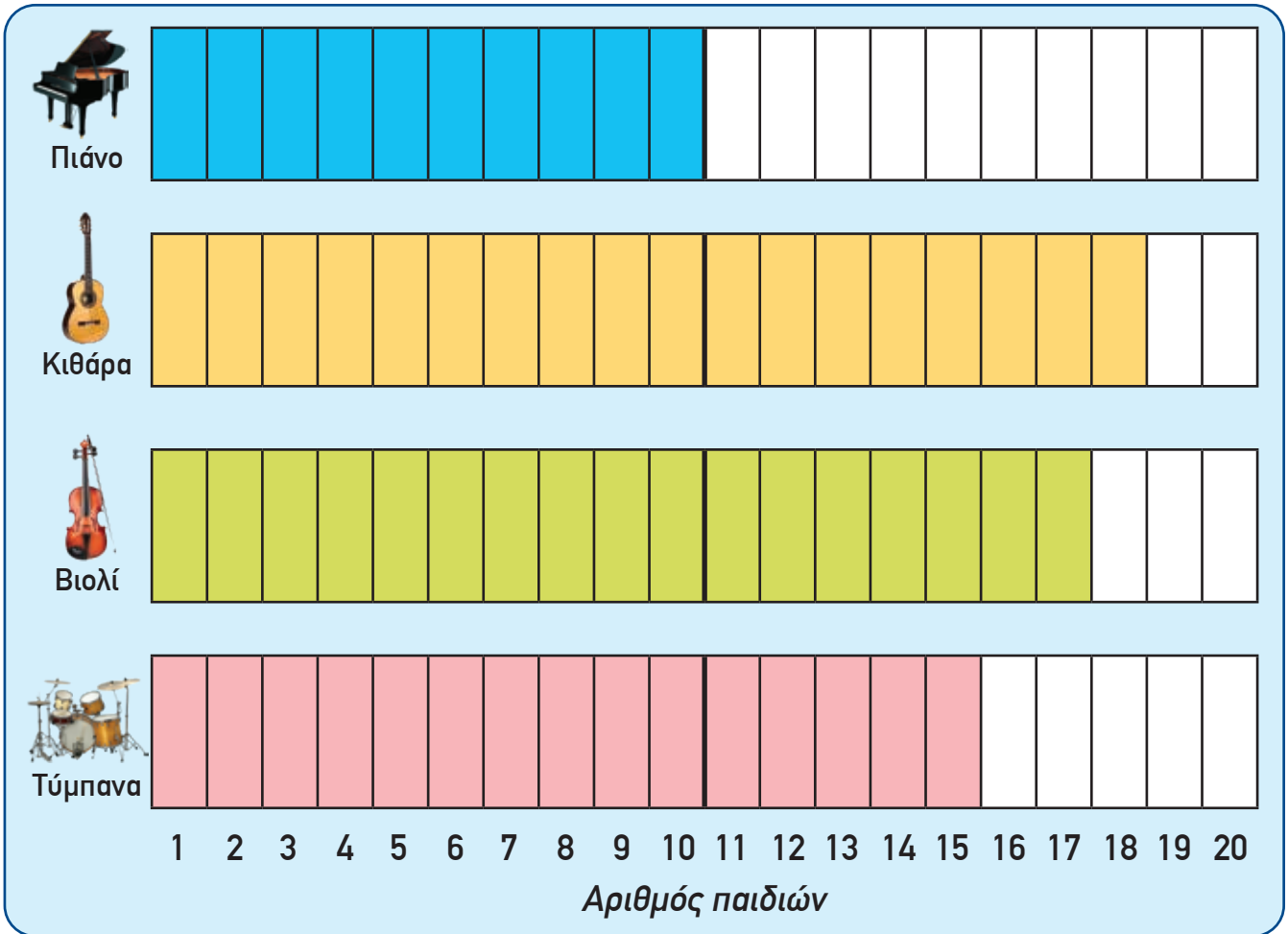

4. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

			Αριθμός
12 μονάδες	<u>1</u> δεκάδα <u>2</u> μονάδες	$10 + 2$	12
14 μονάδες	___ δεκάδα ___ μονάδες		
19 μονάδες	___ δεκάδα ___ μονάδες		
15 μονάδες	___ δεκάδα ___ μονάδες		
18 μονάδες	___ δεκάδα ___ μονάδες		
13 μονάδες	___ δεκάδα ___ μονάδες		

5. Να απαντήσεις στις ερωτήσεις.

(α) Πόσα παιδιά προτιμούν το πιάνο;

(β) Πόσα περισσότερα παιδιά προτιμούν την κιθάρα από το πιάνο;

(γ) Πόσα λιγότερα παιδιά προτιμούν το πιάνο από το βιολί;

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Ο Ηλίας, η Ζωή, ο Γιάννης και η Λία είναι στη σειρά, για να πάρουν την παραγγελία τους. Ένα από τα παιδιά έχει τον αριθμό παραγγελίας 12. Ποιοι είναι οι αριθμοί παραγγελίας των παιδιών; Να γράψεις όλες τις περιπτώσεις.

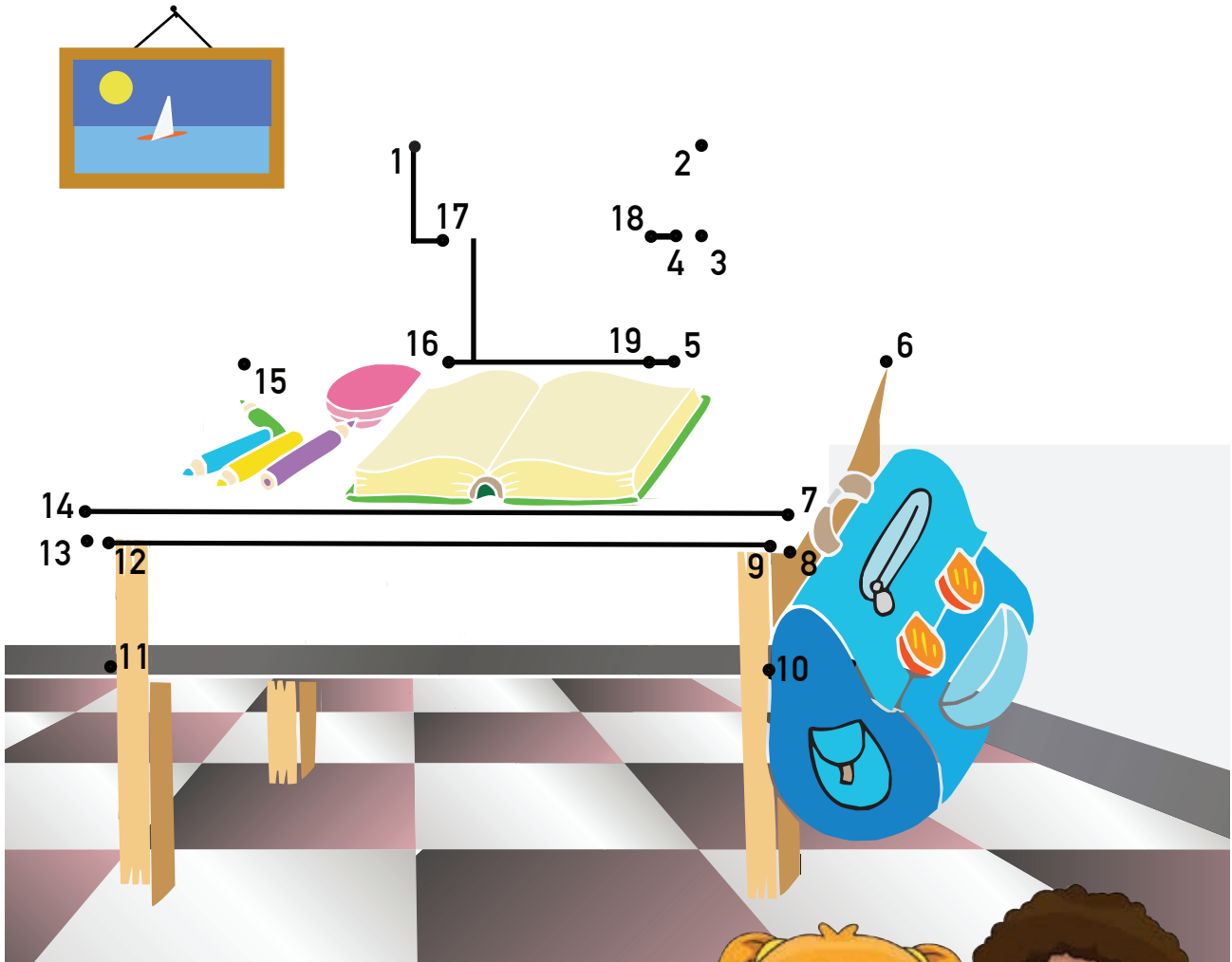

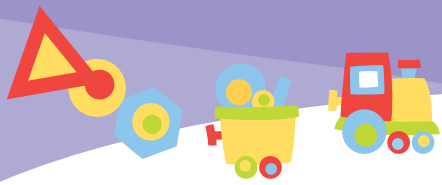

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

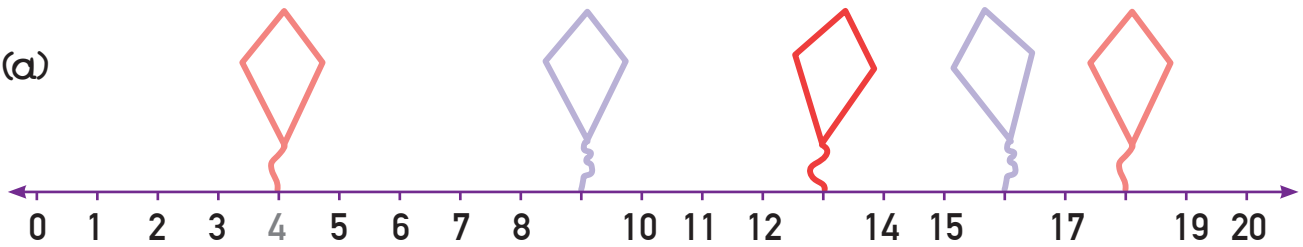
1. Να ενώσεις τις κουκίδες με τη σειρά, από το 1 μέχρι το 19.

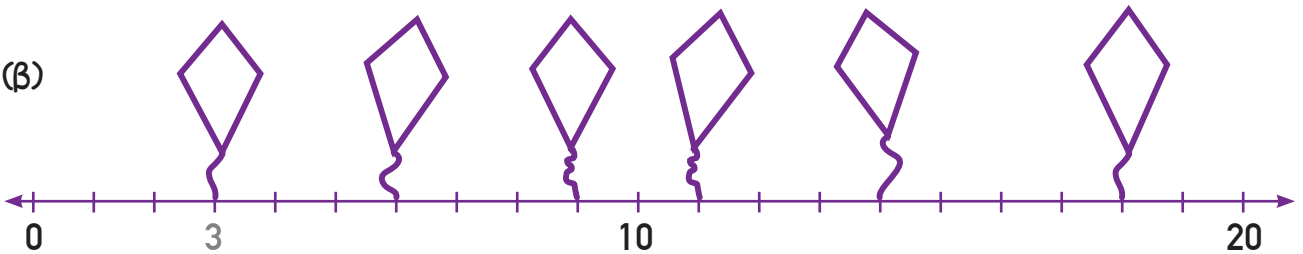

2. Να συμπληρώσεις τους αριθμούς που λείπουν, όπως στο παράδειγμα.

(α)

(β)

3. Να συμπληρώσεις τους αριθμούς.

4. Να συμπληρώσεις τον αριθμό που λείπει, όπως στο παράδειγμα.

<p>10 <input type="text" value="11"/> 12</p>	<p>1 2 <input type="text"/></p>	<p><input type="text"/> 18 19</p>
<p>6 <input type="text"/> 8</p>	<p>18 <input type="text"/> 20</p>	<p>2 <input type="text"/> 4</p>
<p><input type="text"/> 16 17</p>	<p><input type="text"/> 8 9</p>	<p>13 <input type="text"/> 15</p>

5. Να βάλεις σε κύκλο τον μεγαλύτερο αριθμό.

(α)

11

13

15

(β)

13

12

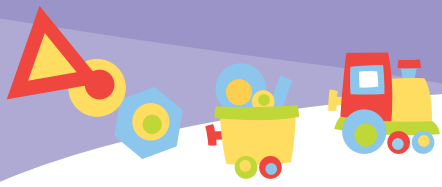
19

(γ)

18

14

17

6 (α). Ποιοι αριθμοί είναι μεγαλύτεροι από τον αριθμό στο πράσινο κουτί;

17

5

12

18

15

19

20

11

13

12

18

9

19

20

15

4

13

19

12

16

17

6 (β). Ποιοι αριθμοί είναι μικρότεροι από τον αριθμό στο κίτρινο κουτί;

13

12

18

15

14

9

20

16

19

10

17

12

6

14

11

4

13

9

12

16

10

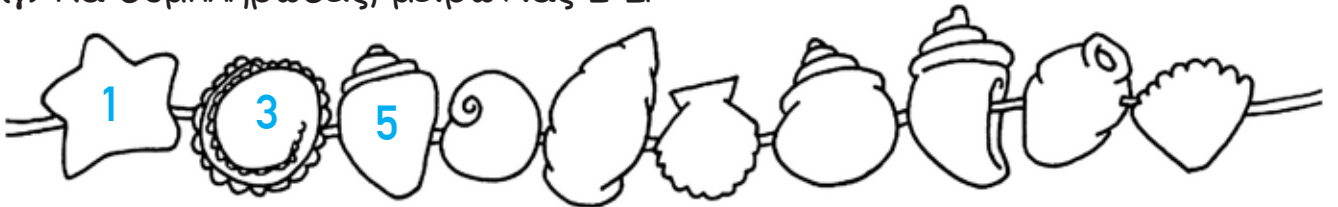
7. (α) Να συμπληρώσεις, μετρώντας 1-1.

(β) Να συμπληρώσεις, μετρώντας 2-2.

(γ) Να συμπληρώσεις, μετρώντας 2-2.

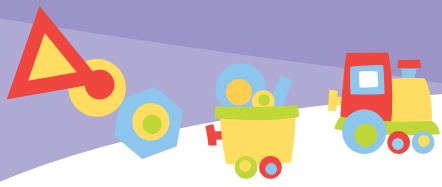
8. Να συμπληρώσεις τους αριθμούς που λείπουν.

(α)

(β)

9. (α)

Έβαλα τα παιχνίδια μου στο κουτί.

Γιάννης

Έχω 5 παιχνίδια λιγότερα από εσένα.

Σοφία

Πόσα παιχνίδια έχει η Σοφία;

(β)

Τα ζώακια μου είναι περισσότερα από 15 και λιγότερα από 18. Μπορώ να τα μετρήσω 2-2.

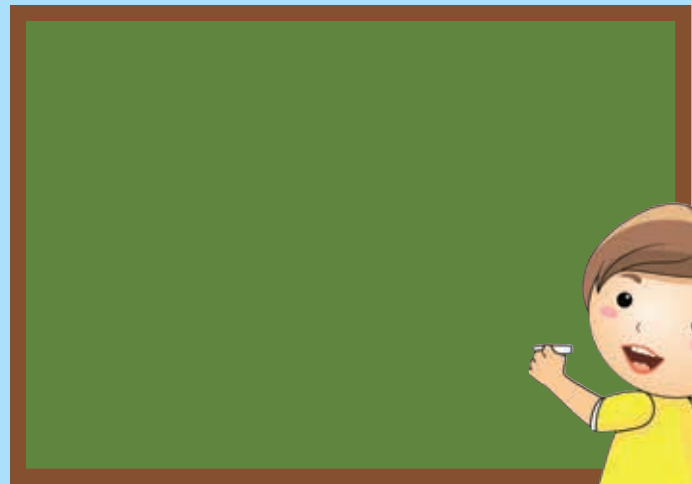
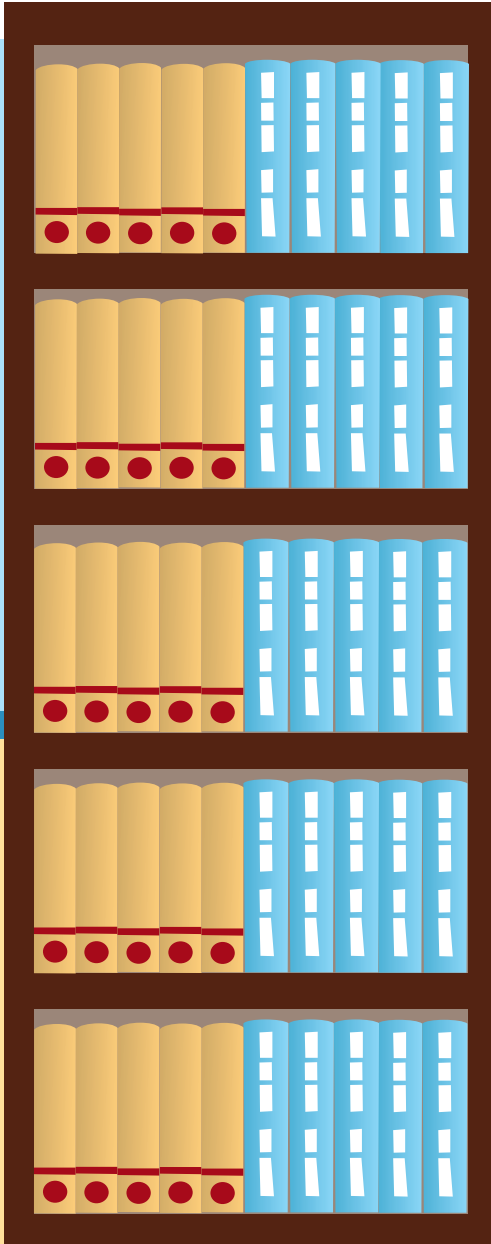
Πάνος

Πόσα ζώακια έχει ο Πάνος;

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ

Να εισηγηθείς έναν γρήγορο τρόπο, για να υπολογίσεις τον αριθμό των βιβλίων στη βιβλιοθήκη της τάξης.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Η Λία βάζει τους κύβους σε ομάδες, όπως φαίνεται πιο κάτω.

30 Μονάδες

3 Δεκάδες

(α) Να εξηγήσεις τον τρόπο εργασίας της Λίας.

(β) Να εργαστείς όπως η Λία και να συμπληρώσεις.

_____ Μονάδες

_____ Δεκάδες

_____ Μονάδες

_____ Δεκάδες

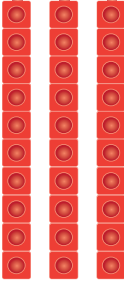
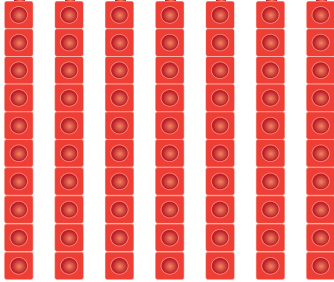
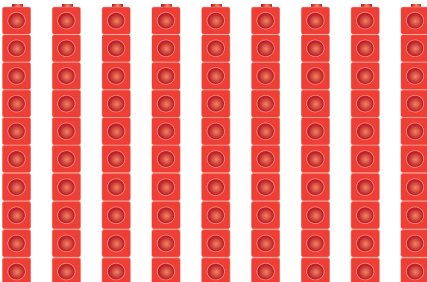
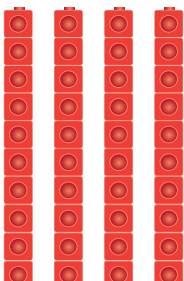

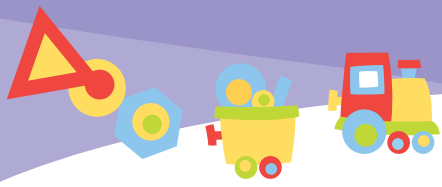
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

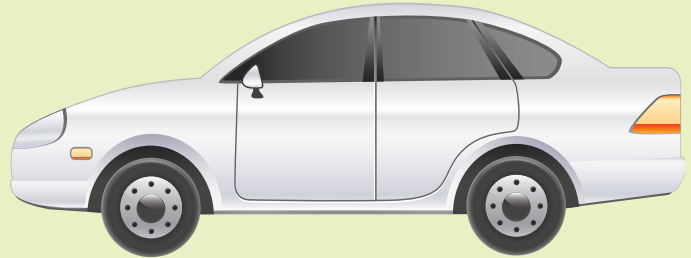
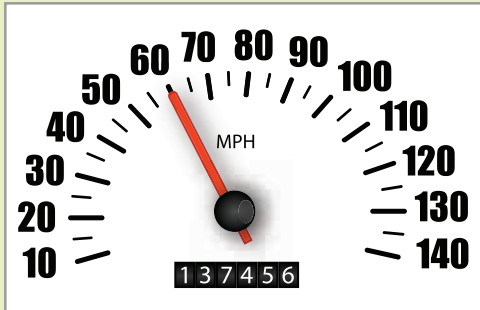
1. Να γράψεις τους αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

 2 δεκάδες 20

<u> </u> δεκάδες		<u> </u>
<u> </u> δεκάδες		<u> </u>
<u> </u> δεκάδες		<u> </u>
<u> </u> δεκάδες		<u> </u>

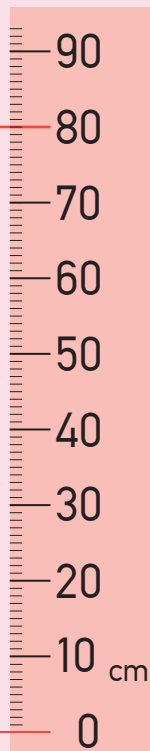
2. Να απαντήσεις τις ερωτήσεις.

(α) Ποια είναι η ταχύτητα του αυτοκινήτου;

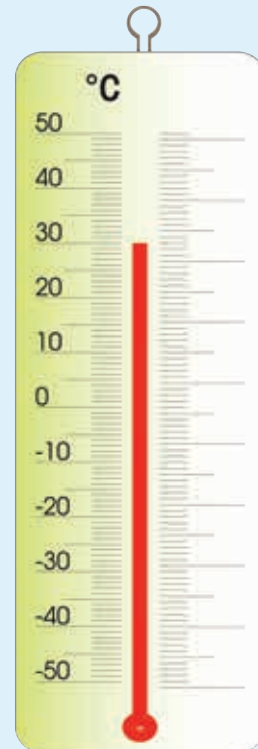
χιλιόμετρα την ώρα

Πάρης

(β) Ποιο είναι το ύψος του Πάρη;

cm

(γ) Πόση είναι η θερμοκρασία;

°C

3. (α) Να μετρήσεις 10-10, για να οδηγήσεις τον λαγό στο καρότο.

40	10	30	10	90	20
50	20	80	70	70	80
70	30	40	50	60	90
80	50	60	80	90	100

(β) Να μετρήσεις προς τα πίσω 10-10, για να οδηγήσεις την αρκούδα στο μέλι.

70	90	100	80	40	50
50	80	70	40	30	10
40	60	60	50	20	0
30	20	10	20	10	70

4. Να γράψεις πόσους κύβους έχει το κάθε παιδί.

(α)

Έχω 6
δεκάδες κύβους

Βάσω

Έχω 2 δεκάδες κύβους
περισσότερους από τη
Βάσω.

Άρης

(β)

Έχω 8 δεκάδες
κύβους.

Αντώνης

Έχω 3 δεκάδες
κύβους λιγότερους
από τον Αντώνη.

Σοφία

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Η Λένα και ο Κώστας χρησιμοποίησαν δύο από τις κάρτες τους, για να σχηματίσουν διψήφιους αριθμούς.

Ο αριθμός της Λένας είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό του Κώστα.

1

2

4

3

5

6

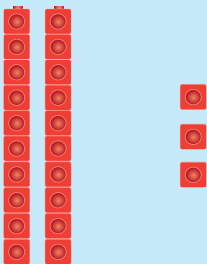
Ποιον αριθμό σχημάτισε το κάθε παιδί; Να βρεις όλες τις περιπτώσεις.

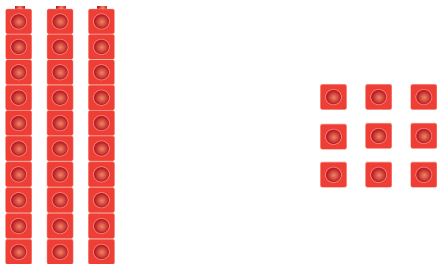
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

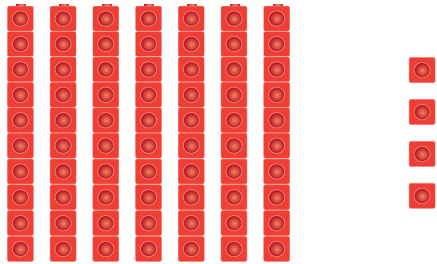

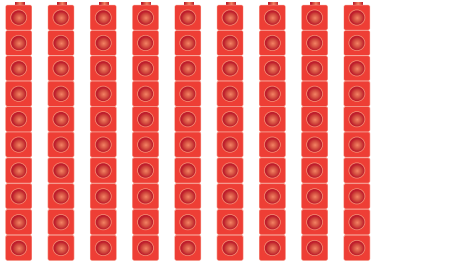
1. Να γράψεις τους αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

2 δεκάδες και 3 μονάδες

Είκοσι τρία

___ δεκάδες και ___ μονάδες

___ δεκάδες και ___ μονάδες

___ δεκάδες και ___ μονάδες

2. Να συμπληρώσεις.

Δεκάδες	Μονάδες
2	6

20 + 6 = 26

Δεκάδες	Μονάδες

□ + □ = □

Δεκάδες	Μονάδες

□ + □ = □

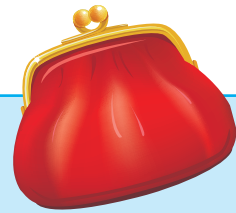
Δεκάδες	Μονάδες

□ + □ = □

3. (α) Να βρεις πόσα χρήματα έχει κάθε πορτοφόλι, όπως στο παράδειγμα.

Το πορτοφόλι της Νανάς

$$30 + 5 = 35$$

Το πορτοφόλι του Κώστα

Το πορτοφόλι του Δάνου

(β) Ποιο παιδί μπορεί να αγοράσει το ποδήλατο με τα χρήματα που έχει στο πορτοφόλι του;

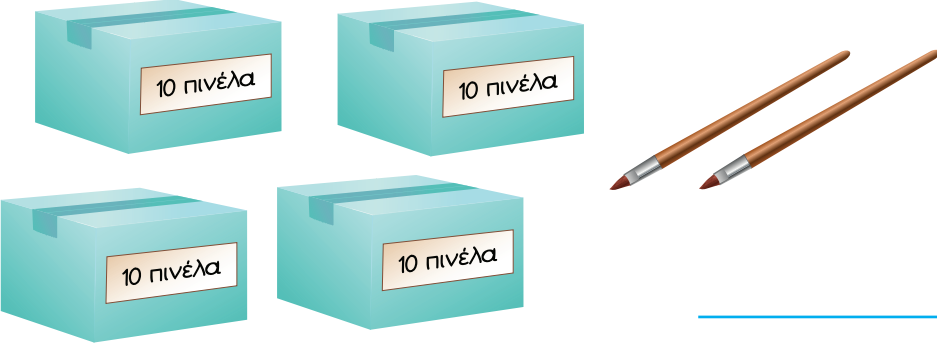

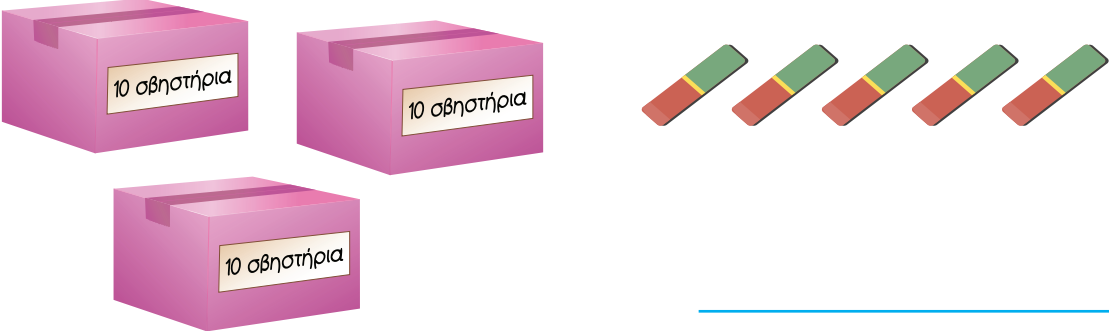

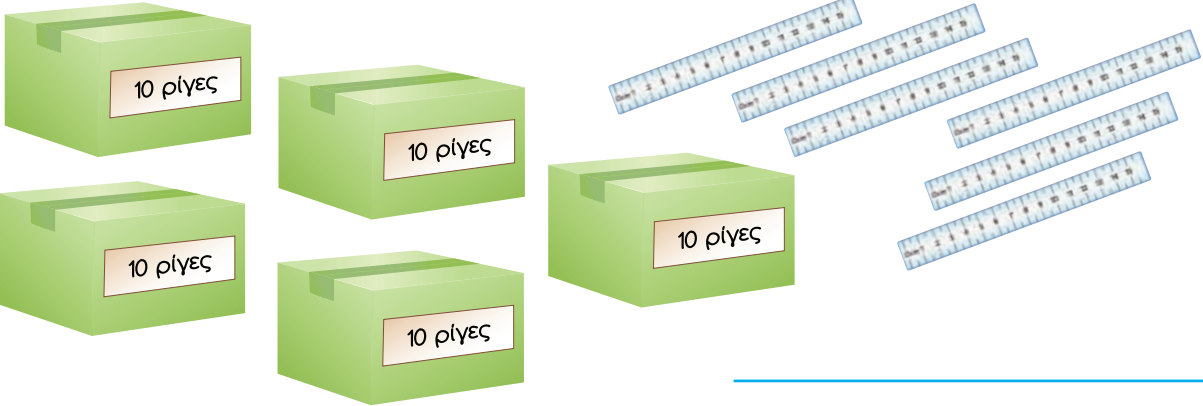
4. Να γράψεις τις μαθηματικές προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

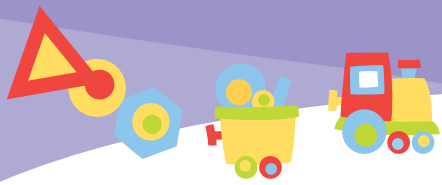

$20 + 3 = 23$

5. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

54 μονάδες	<u>5</u> δεκάδες <u>4</u> μονάδες	50 + 4	54
16 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		
28 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		
35 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		
40 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		
72 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		
63 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		
30 μονάδες	___ δεκάδες ___ μονάδες		

6. Ποια είναι η αξία του χρωματισμένου ψηφίου;

5	6
5	50

7	3
---	---

3 30

8	9
---	---

8 80

6	4
---	---

6 60

9	1
---	---

1 10

4	5
---	---

5 50

2	8
---	---

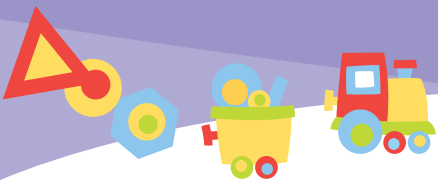
8 80

5	2
---	---

5 50

3	6
---	---

3 30

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

(α) Να σχηματίσεις όλους τους διψήφιους αριθμούς, χρησιμοποιώντας δύο κάρτες κάθε φορά.

2

3

4

0

(β) Να γράψεις τους αριθμούς που σχημάτισες με τη σειρά, αρχίζοντας από τον μικρότερο.

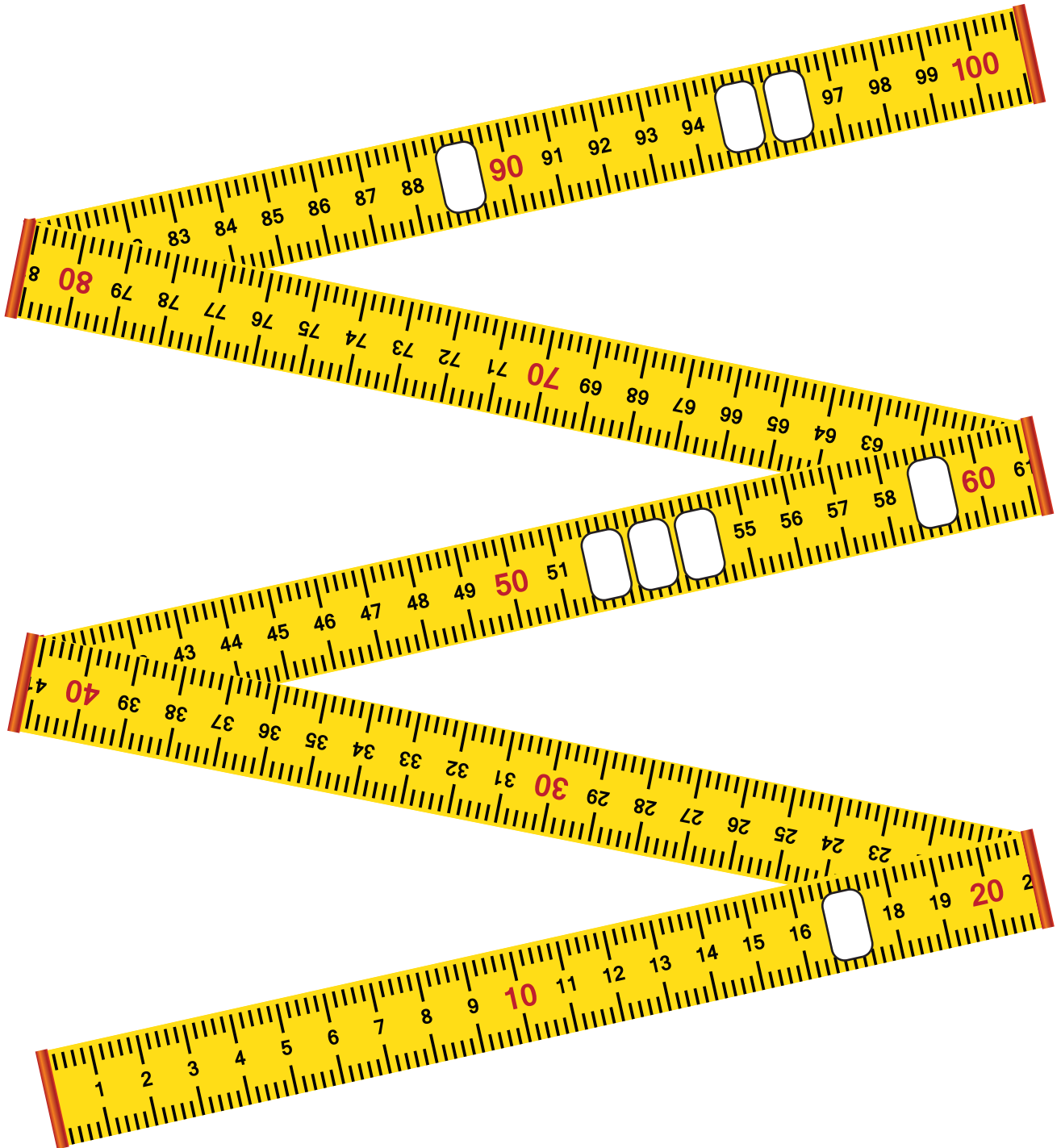
(γ) Πώς ξέρεις ότι βρήκες όλους τους αριθμούς;

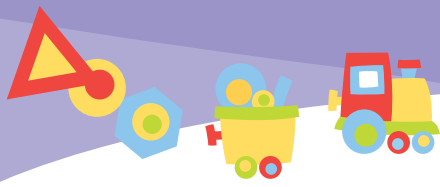

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

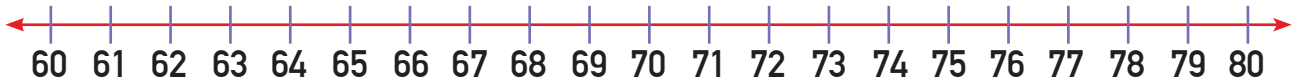

1. Να γράφεις τους αριθμούς που λείπουν.

2.

Να χρησιμοποιήσεις την αριθμητική γραμμή, για να γράψεις:

(α) τον προηγούμενο αριθμό

_____, 61

_____, 79

_____, 62

_____, 68

_____, 65

_____, 74

(β) τον επόμενο αριθμό

63, _____

71, _____

66, _____

73, _____

78, _____

69, _____

(γ) τον αριθμό που είναι μεταξύ

63, _____, 65

71, _____, 73

67, _____, 69

3. Η Βέρα ξεκίνησε να διαβάζει το αγαπημένο της βιβλίο από τη σελίδα 47. Όταν σταμάτησε να διαβάζει, έβαλε τον σελιδοδείκτη στη σελίδα 53.

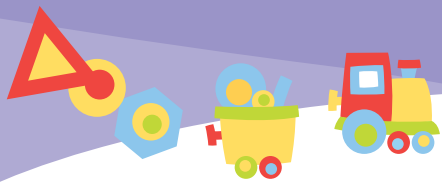
Να γράψεις τους αριθμούς των σελίδων που διάβασε.

4. Ποιοι αριθμοί είναι μεγαλύτεροι από τον αριθμό στο χρωματισμένο κουτί;

70	75	60	57	90	83
45	49	40	50	64	35
52	51	58	62	70	49
87	70	92	88	78	90

5. (α) Να γράψεις τους αριθμούς στη σειρά, αρχίζοντας από τον μικρότερο.

(β) Να γράψεις τους αριθμούς στη σειρά, αρχίζοντας από τον μεγαλύτερο.

6. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη θερμοκρασία μιας εβδομάδας.

	7:00 το πρωί	1:00 το μεσημέρι	7:00 το βράδυ
Δευτέρα	22 °C	35 °C	18 °C
Τρίτη	20 °C	29 °C	15 °C
Τετάρτη	21 °C	32 °C	16 °C
Πέμπτη	23 °C	34 °C	18 °C
Παρασκευή	22 °C	34 °C	17 °C
Σάββατο	21 °C	36 °C	18 °C
Κυριακή	22 °C	34 °C	17 °C

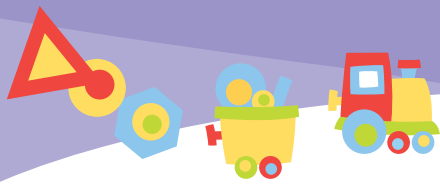

(α) Ποια μέρα παρατηρήθηκε η χαμηλότερη θερμοκρασία το πρωί;

(β) Ποια μέρα παρατηρήθηκε η ψηλότερη θερμοκρασία το μεσημέρι;

(γ) Τι συμβαίνει στη θερμοκρασία το βράδυ;

7. Η πιο κάτω γραφική παράσταση παρουσιάζει το αγαπημένο φρούτο των παιδιών ενός σχολείου.

Το αγαπημένο φρούτο των παιδιών της Α' τάξης	
 Μήλο	
 Μπανάνα	
 Πορτοκάλι	
 Αχλάδι	

Να γράψεις στον πιο κάτω πίνακα τα φρούτα με τη σειρά, αρχίζοντας από αυτό που προτιμούν τα λιγότερα παιδιά.

Φρούτο	Αριθμός παιδιών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ

1. (α) Να γράψεις τον αριθμό, όπως στο παράδειγμα.

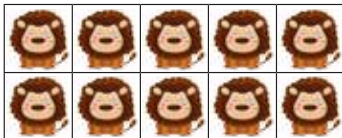

13

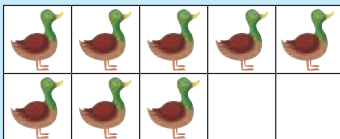
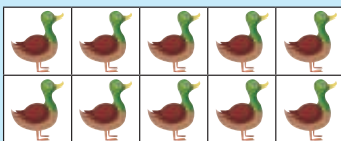
δεκατρία

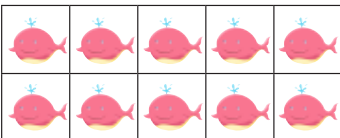

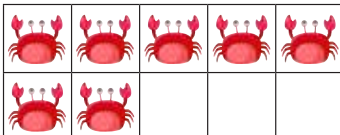
(β)

18

δεκαοκτώ

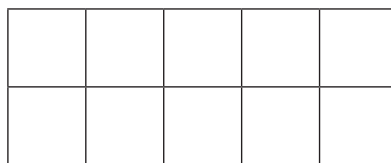
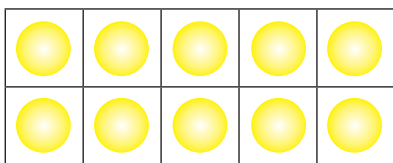

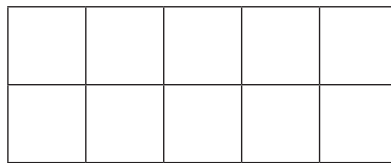
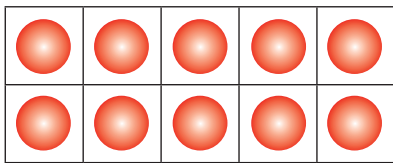

2. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

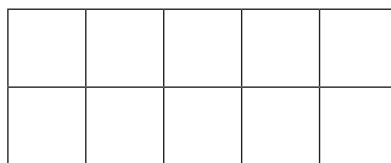
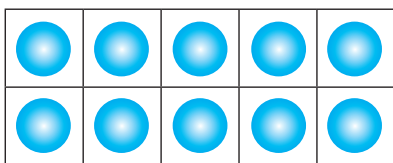
		15

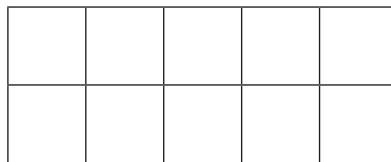
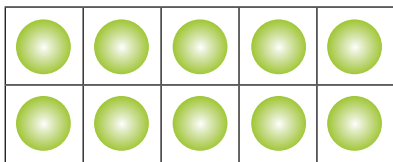
16

19

12

14

3. Να αντιστοιχίσεις, όπως στο παράδειγμα.

19

δεκαέξι

16

δώδεκα

12

δεκαεννιά

13

δεκατρία

4. Να συμπληρώσεις.

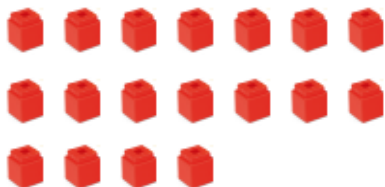
13 μονάδες = _____ δεκάδα και _____ μονάδες

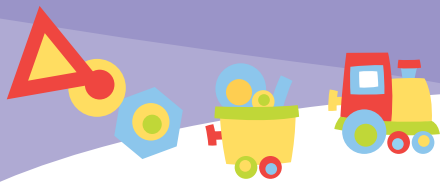
19 μονάδες = _____ δεκάδα και _____ μονάδες

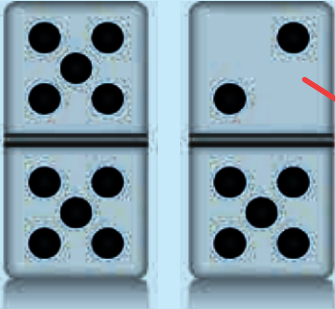
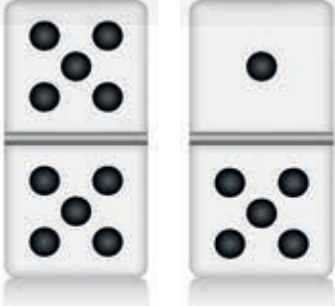
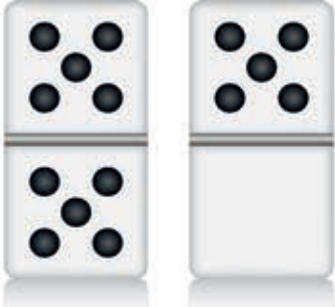

14 μονάδες = _____ δεκάδα και _____ μονάδες

18 μονάδες = _____ δεκάδα και _____ μονάδες

5. Να αντιστοιχίσεις και να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

	12 16 17	$10 + 7 = 17$
	14 16 11	$\square + \square = \square$
	15 20 19	$\square + \square = \square$
	14 10 20	$\square + \square = \square$

6. Να χρησιμοποιήσεις την αριθμητική γραμμή και να γράψεις:

(α) τον προηγούμενο αριθμό

19

13

15

(β) τον επόμενο αριθμό

19

13

15

(γ) τον αριθμό μεταξύ

του 12 και του 14

του 16 και του 18

(δ) τον προηγούμενο αριθμό

, 16, 17

, 12, 13

(ε) τον προηγούμενο και τον επόμενο αριθμό

, 12,

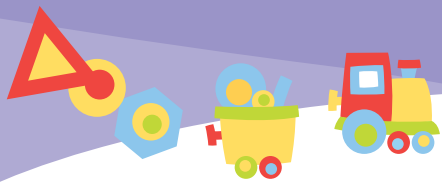
, 16,

(στ) τους δύο αριθμούς μεταξύ του 14 και του 17

,

(ζ) τους δύο αριθμούς μεταξύ του 11 και του 14

,

7. Να βάλεις σε κύκλο την ορθή φράση.

Το 12 είναι μεγαλύτερο από το 13.
μικρότερο από

Το 20 είναι μεγαλύτερο από το 18.
μικρότερο από

Το 14 είναι μεγαλύτερο από το 11.
μικρότερο από

8. (α) Να βρεις τον μεγαλύτερο αριθμό.

17

11

18

14

13

12

8

20

(β) Να βρεις τον μικρότερο αριθμό.

16

19

9

17

6

20

18

19

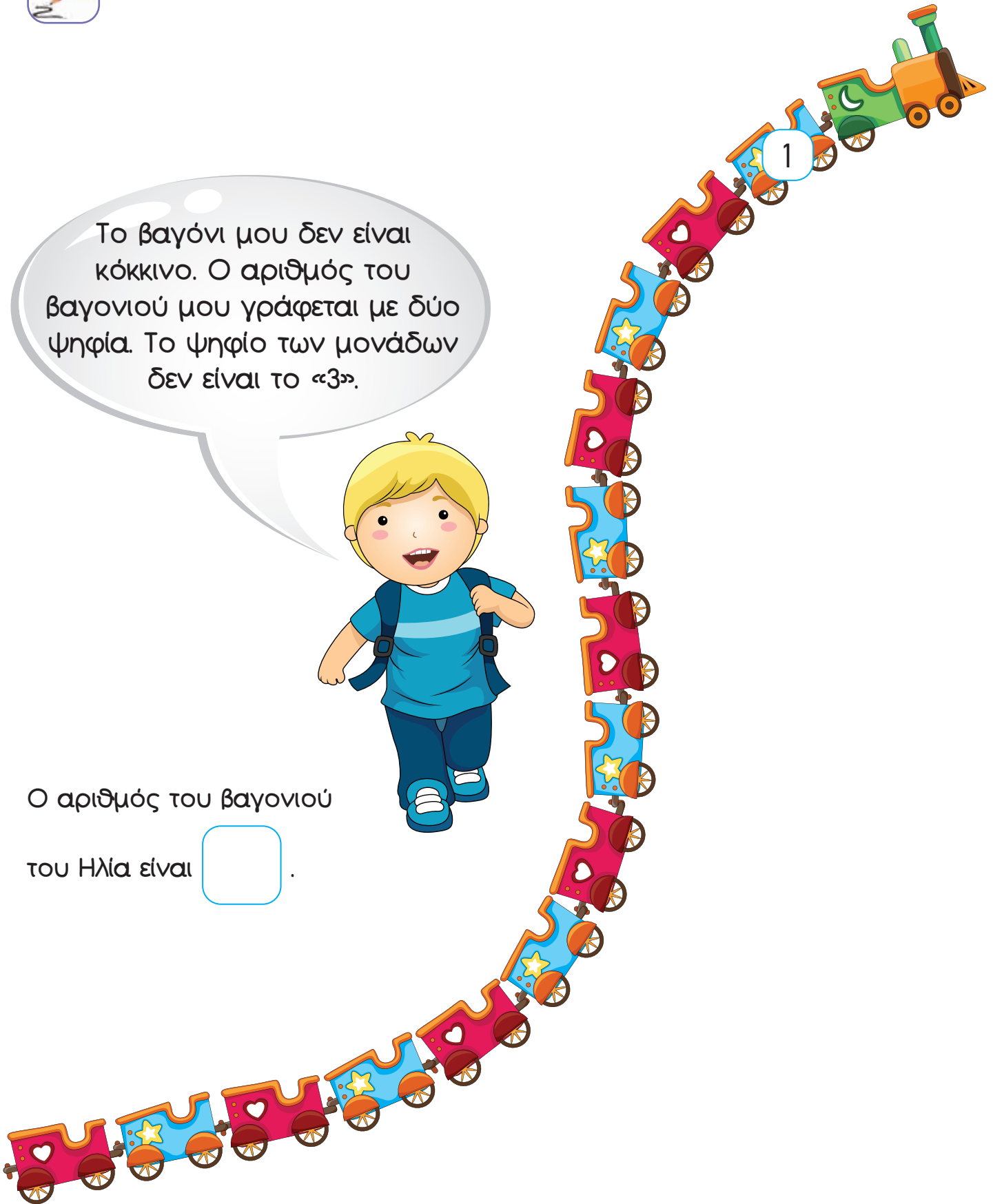
9. Να βρεις τον αριθμό που έχει το βαγόνι του Ηλία.

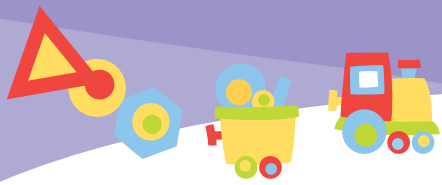
Το βαγόνι μου δεν είναι κόκκινο. Ο αριθμός του βαγονιού μου γράφεται με δύο ψηφία. Το ψηφίο των μονάδων δεν είναι το «3».

Ο αριθμός του βαγονιού

του Ηλία είναι .

10. Να μετρήσεις 2-2, όπως στο παράδειγμα.

				
<u>2</u> ,	<u>4</u> ,	<u>6</u> ,	<u>8</u> ,	<u>10</u> ,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

_____ ,

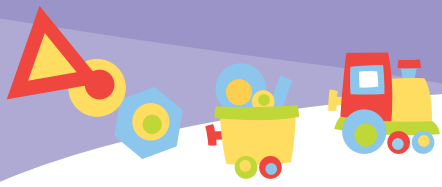

11. Ποια είναι η φανέλα της Μαρίλιας;

- Η φανέλα του Αντρέα έχει τον αριθμό 10.
- Ο αριθμός της φανέλας του Κώστα είναι κατά 4 μικρότερος από τον αριθμό της φανέλας του Αντρέα.
- Ο αριθμός της φανέλας της Νίκης είναι κατά 2 μεγαλύτερος από τον αριθμό της φανέλας του Αντρέα.
- Η φανέλα της Ιωάννας έχει αριθμό ίσο με το άθροισμα των αριθμών στις φανέλες του Αντρέα και του Κώστα.

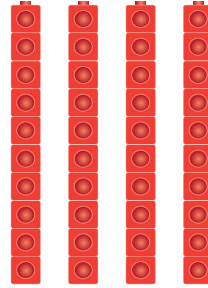
12. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

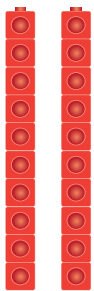
1

δεκάδες

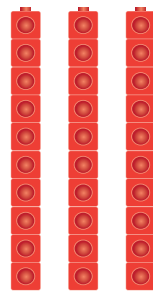
10

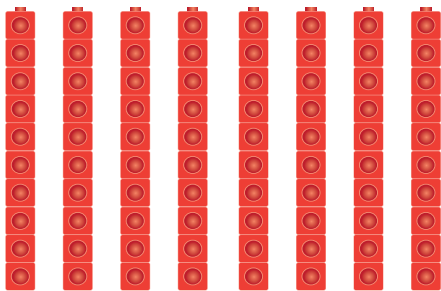
δεκάδες

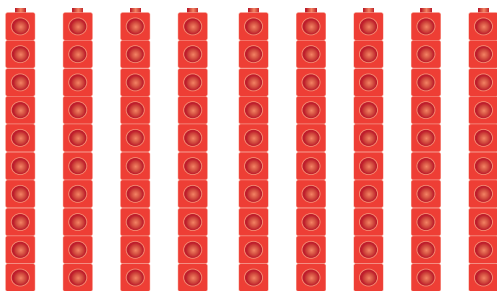
δεκάδες

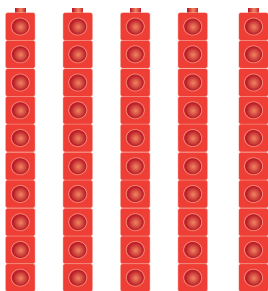
δεκάδες

δεκάδες

δεκάδες

δεκάδες

13. Η εικόνα παρουσιάζει μια σειρά από καρέκλες.

Πόσες καρέκλες υπάρχουν σε 4 τέτοιες σειρές;

14. Να συμπληρώσεις το μοτίβο.

15. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

	Εκτίμηση	20
	Μέτρηση	19

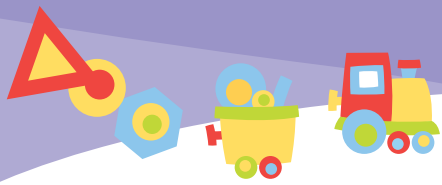
Εκτίμηση	<input type="text"/>
----------	----------------------

Μέτρηση	<input type="text"/>
---------	----------------------

Εκτίμηση	<input type="text"/>
----------	----------------------

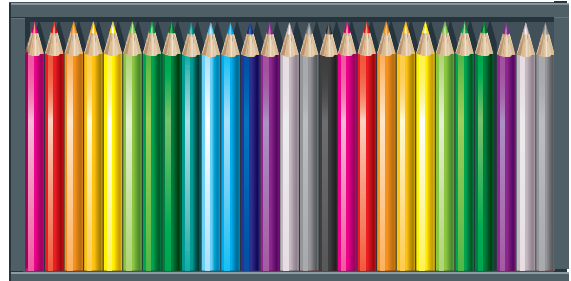
Μέτρηση	<input type="text"/>
---------	----------------------

16. Να εκτιμήσεις πόσα είναι τα αντικείμενα στη δεύτερη στήλη.

10 μολύβια

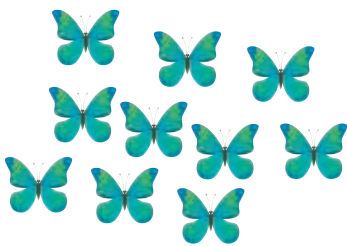
περίπου 50 μολύβια
περίπου 30 μολύβια

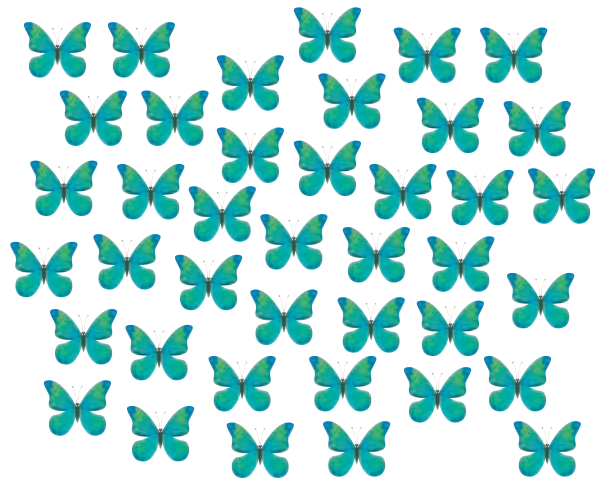
10 κεράκια

περίπου 20 κεράκια
περίπου 40 κεράκια

10 πεταλούδες

περίπου 40 πεταλούδες
περίπου 90 πεταλούδες

17. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

Δεκάδες	Μονάδες		Δεκάδες	Μονάδες	
		<input type="text" value="2"/> δεκάδες <input type="text" value="6"/> μονάδες			<input type="text"/> δεκάδες <input type="text"/> μονάδες
Είκοσι έξι		<input type="text" value="26"/>			<input type="text"/>

Δεκάδες	Μονάδες		Δεκάδες	Μονάδες	
		<input type="text"/> δεκάδες <input type="text"/> μονάδες			<input type="text"/> δεκάδες <input type="text"/> μονάδες
		<input type="text"/>			<input type="text"/>

Δεκάδες	Μονάδες		Δεκάδες	Μονάδες	
		<input type="text"/> δεκάδες <input type="text"/> μονάδες			<input type="text"/> δεκάδες <input type="text"/> μονάδες
		<input type="text"/>			<input type="text"/>

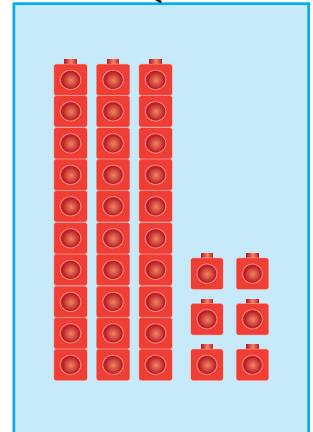
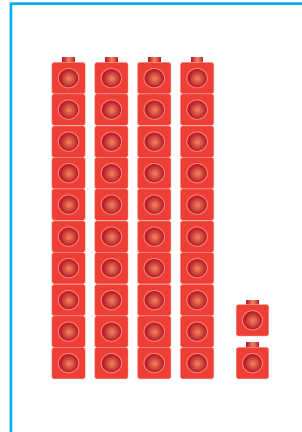
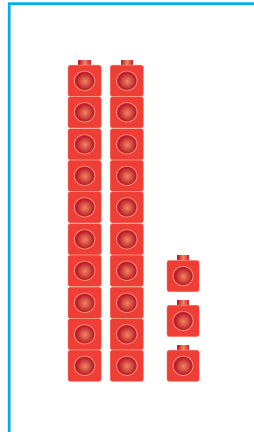
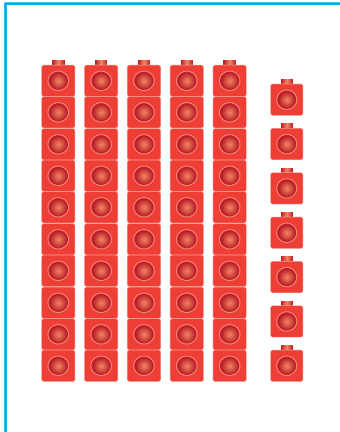
18. Να αντιστοιχίσεις.

$$30 + 6$$

$$2 + 40$$

$$20 + 3$$

$$7 + 50$$

19. Να αντιστοιχίσεις τα χρήματα του κάθε παιδιού με τα βιβλία που μπορεί να αγοράσει από την έκδοση βιβλίου του σχολείου του.

Νίκος

€22

Λήδα

€13

€17

20. Να βρεις το μικρότερο άθροισμα, όπως στο παράδειγμα.

$20 + 2$	$20 + 6$
----------	----------

(α)

$40 + 0$	$20 + 3$
----------	----------

(β)

$50 + 7$	$30 + 7$
----------	----------

(γ)

$60 + 6$	$50 + 9$
----------	----------

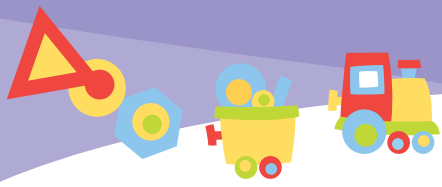
21. Να βρεις τον προηγούμενο και τον επόμενο αριθμό του άθροισματος, όπως στο παράδειγμα.

Προηγούμενος
αριθμός

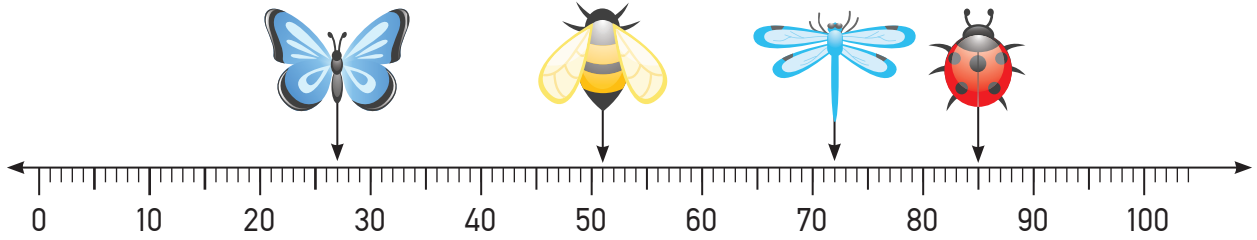
Άθροισμα

Επόμενος
αριθμός

35	$10 + 4$	22
13	$30 + 6$	59
72	$50 + 8$	74
57	$20 + 1$	15
20	$70 + 3$	37

22. Σε ποιον αριθμό βρίσκεται το κάθε έντομο;

23. (α) Να γράψεις τον προηγούμενο αριθμό.

_____, 28 _____, 40 _____, 67 _____, 80

(β) Να γράψεις τον επόμενο αριθμό.

59, _____ 73, _____ 89, _____ 40, _____

(γ) Να γράψεις τον αριθμό που είναι μεταξύ.

33, _____, 35 69, _____, 71 58, _____, 60

24. Να χρησιμοποιήσεις το κάθε ψηφίο μια φορά, για να γράψεις έναν αριθμό σε κάθε καρτέλα.

0

1

2

3

4

5

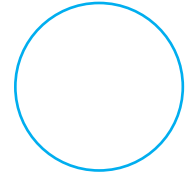
6

7

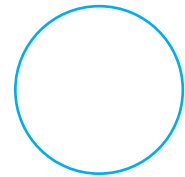
8

9

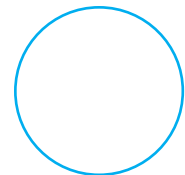
Είναι ένας αριθμός μεταξύ του 10 και του 20.

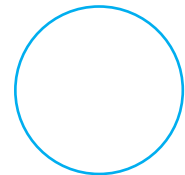
Είναι ένας αριθμός μικρότερος από το 30.

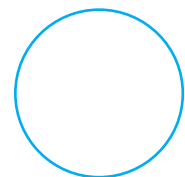
Είναι ένας αριθμός μεγαλύτερος από το 70.

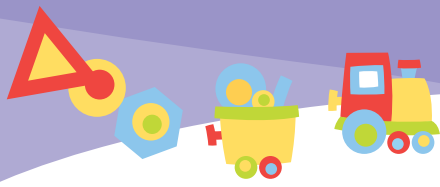

Είναι ένας διψήφιος αριθμός που έχει το ψηφίο των μονάδων διπλάσιο από το ψηφίο των δεκάδων.

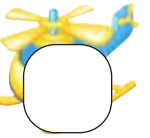
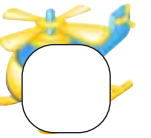
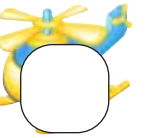

Είναι ένας αριθμός που παρουσιάζεται, αν συνεχίσει το μοτίβο 5, 10, 15, 20,

25. Να συμπληρώσεις τα μοτίβα.

 1	 88	 2	 89				
 8	 61	 7	 60				

26. (α) Να χρησιμοποιήσεις τις παρακάτω κάρτες, για να γράψεις διψήφιους αριθμούς.

3

4

6

(β) Να γράψεις τους διψήφιους αριθμούς που έγραψες στη σειρά, αρχίζοντας από τον μικρότερο.

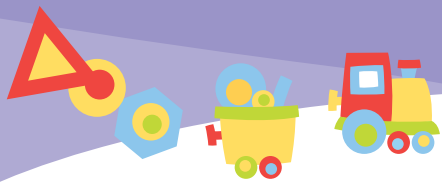

27. Να γράψεις τους αριθμούς 20 και 80 στην αριθμητική γραμμή.

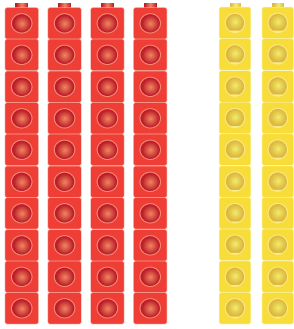
ENOHTTA 9

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Χρησιμοποίησα το άθροισμα $4 + 2 = 6$,
για να υπολογίσω το άθροισμα $40 + 20$.

Να εξηγήσεις πώς εργάστηκε ο Σάββας, για να υπολογίσει το άθροισμα $40 + 20$.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσεις τον πίνακα.

5 + 3 = 8, τότε 50 + 30 = 80

6 - 2 = 4, τότε 60 - 20 = 40

5 δεκάδες + 3 δεκάδες = 8 δεκάδες
50 + 30 = 80

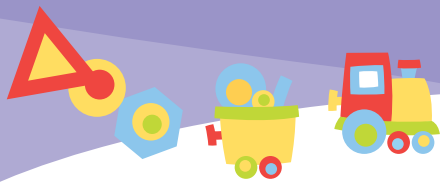
6 δεκάδες - 2 δεκάδες = 4 δεκάδες
60 - 20 = 40

___ δεκάδες + ___ δεκάδες = ___ δεκάδες
□ + □ = □

___ δεκάδες - ___ δεκάδες = ___ δεκάδες
□ - □ = □

___ δεκάδες + ___ δεκάδες = ___ δεκάδες
□ + □ = □

___ δεκάδες - ___ δεκάδες = ___ δεκάδες
□ - □ = □

2. Να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

2 δεκάδες + 6 δεκάδες = <u>8</u> δεκάδες	$20 + 60 = \underline{80}$
6 δεκάδες + 3 δεκάδες = _____ δεκάδες	$60 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$
5 δεκάδες + 4 δεκάδες = _____ δεκάδες	$50 + 40 = \underline{\hspace{2cm}}$
7 δεκάδες + 1 δεκάδα = _____ δεκάδες	$70 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$
6 δεκάδες - 2 δεκάδες = _____ δεκάδες	$60 - 20 = \underline{\hspace{2cm}}$
8 δεκάδες - 6 δεκάδες = _____ δεκάδες	$80 - 60 = \underline{\hspace{2cm}}$
7 δεκάδες - 4 δεκάδες = _____ δεκάδες	$70 - 40 = \underline{\hspace{2cm}}$

3. Ποιές κάρτες έχουν αποτέλεσμα μεγαλύτερο από 50;

$20 + 40 = \square$

$100 - 70 = \square$

$50 + 30 = \square$

$10 + 60 = \square$

$40 + 50 = \square$

$70 - 50 = \square$

$80 - 30 = \square$

$60 + 30 = \square$

4. Να γράψεις τα σύμβολα + ή -, ώστε κάθε φορά το αποτέλεσμα να είναι διαφορετικό.

$$50 \quad + \quad 40 \quad + \quad 10 = \quad 100$$

$$50 \quad \square \quad 40 \quad \square \quad 10 = \quad \square$$

$$50 \quad \square \quad 40 \quad \square \quad 10 = \quad \square$$

$$50 \quad \square \quad 40 \quad \square \quad 10 = \quad \square$$

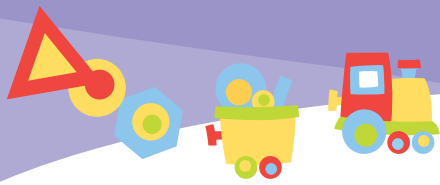
5. Να γράψεις τους αριθμούς που αντιστοιχούν σε κάθε σχήμα. Κάθε σχήμα αντιστοιχεί πάντα στον ίδιο αριθμό.

$$\square + \square + \square = 60$$

$$\square + \square = 80$$

$$\square + \square + 20 = 80$$

6. Να επιλύσεις τα προβλήματα.

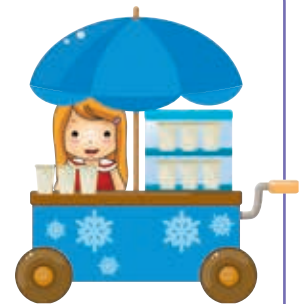
(α) Στο διαγωνισμό φωτογραφικής συμμετέχουν 30 αγόρια και 40 κορίτσια. Πόσα παιδιά συμμετέχουν συνολικά στον διαγωνισμό;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(β) Τα παιδιά έφτιαξαν για μια φιλανθρωπική εκδήλωση 60 λεμονάδες. Πουλήθηκαν οι 50 λεμονάδες. Πόσες λεμονάδες έμειναν;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(γ) Χθες παρακολούθησαν το κουκλοθέατρο 50 παιδιά. Σήμερα παρακολούθησαν το κουκλοθέατρο 20 παιδιά λιγότερα. Πόσα παιδιά παρακολούθησαν το κουκλοθέατρο και τις δύο μέρες;

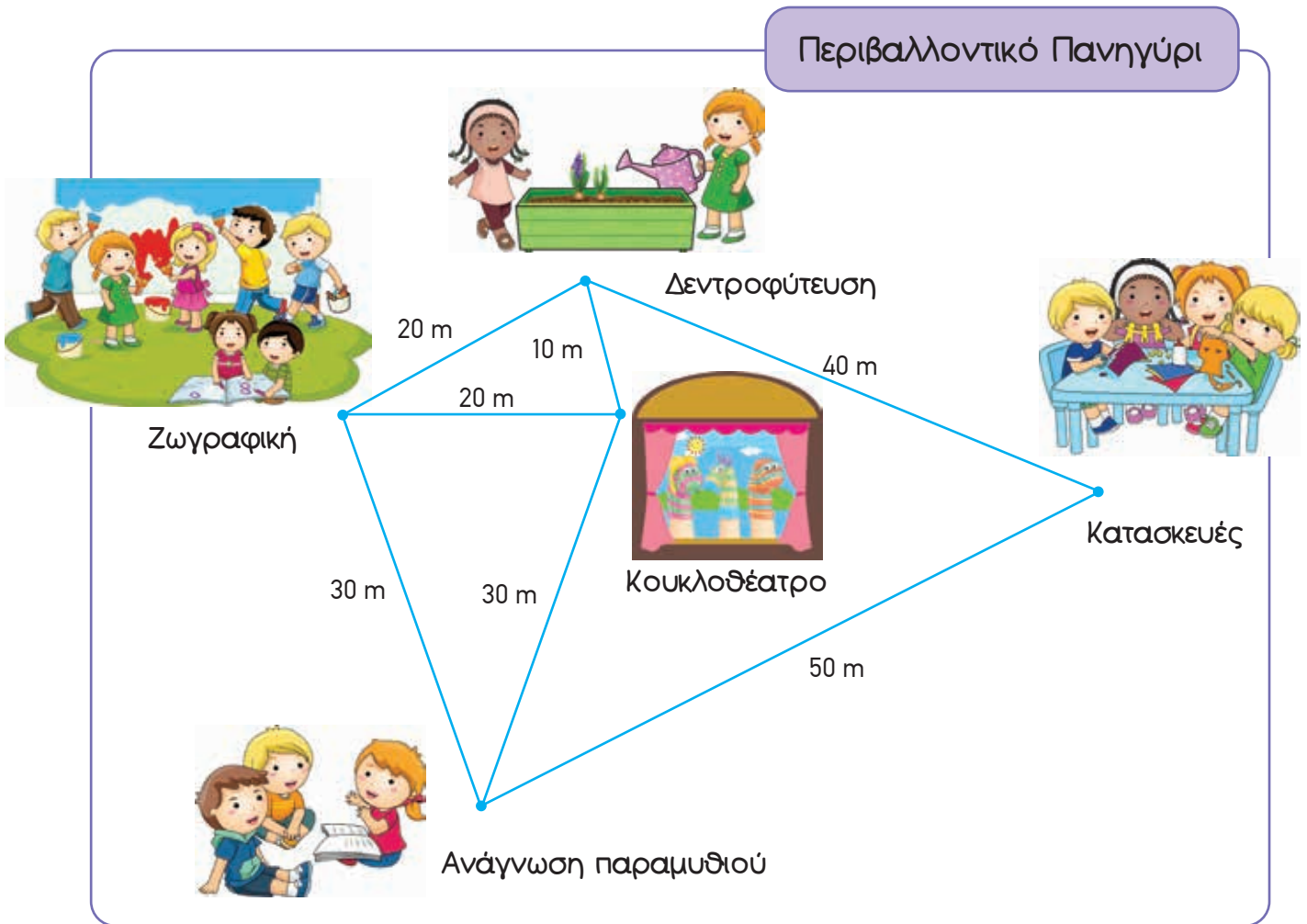

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

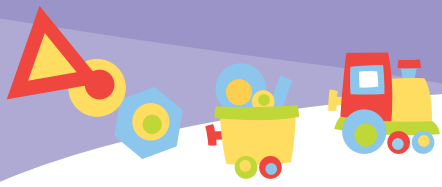
7. Στο σχολείο του Αντώνη διοργανώνεται ένα περιβαλλοντικό πανηγύρι. Ο χάρτης παρουσιάζει τους διάφορους σταθμούς.

(α) Ποια είναι η πιο σύντομη διαδρομή από τον σταθμό «Ανάγνωση παραμυθιού» στον σταθμό «Δεντροφύτευση»;

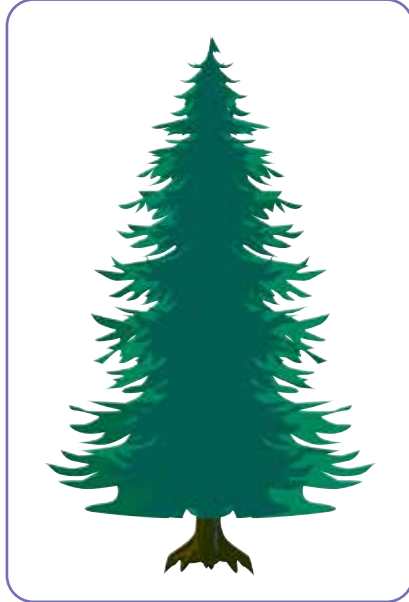
(β) Πόσο πιο σύντομη είναι η διαδρομή «Ανάγνωση παραμυθιού - Κουκλοθέατρο - Δεντροφύτευση» από τη διαδρομή «Ανάγνωση παραμυθιού - Κατασκευές - Δεντροφύτευση»;

8. Να βρεις την ηλικία των δέντρων.

Πεύκος: _____

Κυπαρίσσι: _____

Πλάτανος: _____

Το κυπαρίσσι είναι 20 χρόνια μικρότερο από τον πλάτανο.

Ο πλάτανος είναι 10 χρόνια μικρότερος από τον πεύκο.

Ο πεύκος είναι 40 χρόνων.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Να χρησιμοποιήσεις κύβους Dienes, για να υπολογίσεις το αποτέλεσμα των πιο κάτω μαθηματικών προτάσεων.

$6 + 3 = \square$

$3 + 5 = \square$

$8 - 2 = \square$

$7 - 4 = \square$

$16 + 3 = \square$

$23 + 5 = \square$

$18 - 2 = \square$

$37 - 4 = \square$

$26 + 3 = \square$

$43 + 5 = \square$

$28 - 2 = \square$

$67 - 4 = \square$

Τι παρατηρείς;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να χρησιμοποιήσεις τον πίνακα (Παράρτημα, σελ 105) και κύβους Dienes, για να συμπληρώσεις, όπως στο παράδειγμα.

Δεκάδες	Μονάδες

Δεκάδες	Μονάδες
4	5
	3
+	
4	8

(α)

Δεκάδες	Μονάδες
2	4
	5
+	

(β)

Δεκάδες	Μονάδες
3	2
	6
+	

(γ)

Δεκάδες	Μονάδες
4	5
	4
-	

(δ)

Δεκάδες	Μονάδες
	5
5	2
+	

(ε)

Δεκάδες	Μονάδες
3	8
	6
-	

(στ)

Δεκάδες	Μονάδες
	2
2	7
+	

2. Να συμπληρώσεις τις μαθηματικές προτάσεις.

Ξέρω ότι $5 + 3 = 8$

Τότε $45 + 3 = 48$

Ξέρω ότι $6 - 2 = 4$

Τότε $66 - 2 = 64$

$3 + 4 = \square$

$6 + 2 = \square$

$8 - 4 = \square$

$9 - 5 = \square$

$13 + 4 = \square$

$66 + 2 = \square$

$28 - 4 = \square$

$39 - 5 = \square$

$73 + 4 = \square$

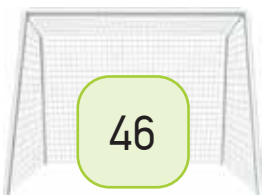
$96 + 2 = \square$

$48 - 4 = \square$

$59 - 5 = \square$

3. Να χρωματίσεις τις μπάλες που έχουν αποτέλεσμα τον αριθμό που βρίσκεται στο τέρμα.

$40 + 6 = \square$

$42 + 4 = \square$

$48 - 4 = \square$

$49 - 8 = \square$

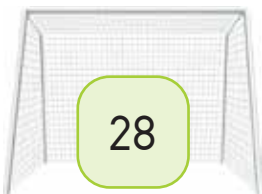

$69 - 6 = \square$

$61 + 2 = \square$

$60 + 6 = \square$

$67 - 2 = \square$

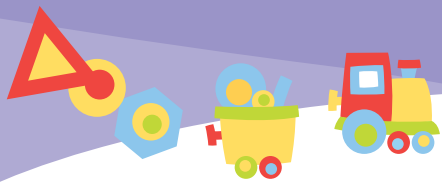

$29 - 5 = \square$

$23 + 4 = \square$

$23 + 5 = \square$

$26 - 2 = \square$

4. Να συμπληρώσεις.

$$\begin{array}{r} 54 \\ - 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ - 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 93 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 56 \\ \hline \end{array}$$

$54 + 5 = \square$

$69 - 6 = \square$

$98 - 7 = \square$

$7 + 42 = \square$

$41 + \square = 47$

$4 + \square = 69$

$\square + 82 = 88$

$\square + 5 = 28$

5. Να γράψεις τον αριθμό που είναι:

(α) κατά 3 μονάδες μεγαλύτερος

$23 \rightarrow \square$

$56 \rightarrow \square$

$91 \rightarrow \square$

$82 \rightarrow \square$

(β) κατά 5 μονάδες μικρότερος

$38 \rightarrow \square$

$76 \rightarrow \square$

$69 \rightarrow \square$

$47 \rightarrow \square$

6. Να συμπληρώσεις τις αριθμομηχανές.

Είσοδος

Έξοδος

2

13

41

+ 5

○

○

○

Είσοδος

Έξοδος

29

57

8

- 6

○

○

○

Είσοδος

Έξοδος

65

72

34

+ 3

○

○

○

Είσοδος

Έξοδος

96

27

15

- 4

○

○

○

Είσοδος

Έξοδος

○

61

○

+ 6

18

○

99

Είσοδος

Έξοδος

45

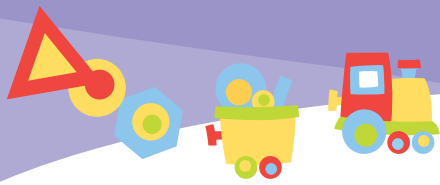
○

○

- 3

75

81

7. Να επιλύσεις τα προβλήματα.

(α) Στο συνεργείο αυτοκινήτων βρίσκονταν το πρωί 29 αυτοκίνητα. Μέχρι το μεσημέρι επιδιορθώθηκαν τα 5 αυτοκίνητα. Το απόγευμα επιδιορθώθηκαν ακόμη 3. Πόσα αυτοκίνητα δεν επιδιορθώθηκαν;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(β) Ο Κώστας μάζεψε 32 τενεκεδάκια αλουμινίου για ανακύκλωση και η Άννα 4 περισσότερα. Ο Νίκος μάζεψε 5 λιγότερα από την Άννα. Πόσα τενεκεδάκια μάζεψε ο Νίκος;

Μαθηματική πρόταση: _____

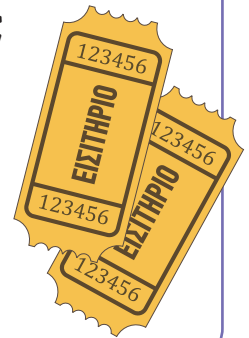
Απάντηση: _____

(γ) Η Φανή είχε €27. Πλήρωσε €2 για το εισιτήριο του λεωφορείου και €3 για το εισιτήριο του θεάτρου. Πόσα χρήματα της έμειναν;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(δ) Ο Νίκος είναι 4 χρονών και η μητέρα του 32 χρονών. Ο πατέρας του είναι 3 χρόνια μεγαλύτερος από το άθροισμα των ηλικιών του Νίκου και της μητέρας του. Πόσων χρονών είναι ο πατέρας του Νίκου;

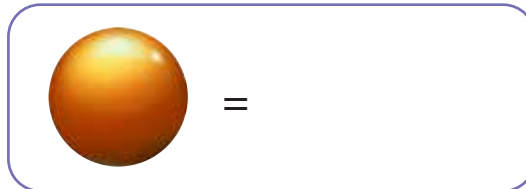
Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

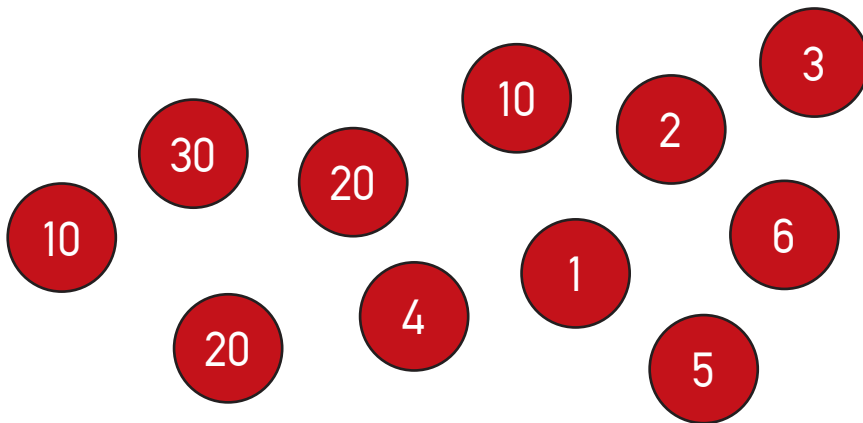

8. Πόσο ζυγίζει η σφαίρα;

9. Να τοποθετήσεις τις μπάλες σε κάθε κουτί. Το άθροισμα των αριθμών σε κάθε κουτί να είναι ίσο με 37.

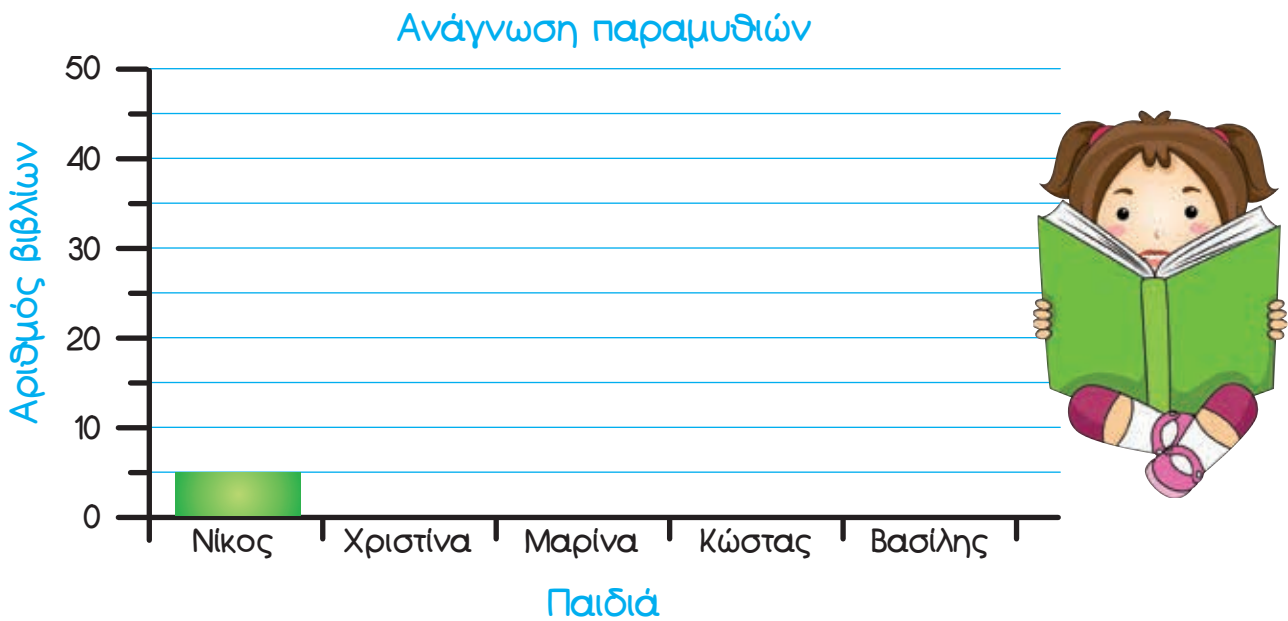

ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ο Νίκος, η Χριστίνα, η Μαρίνα, ο Κώστας και ο Βασίλης συμμετέχουν στον διαγωνισμό ανάγνωσης παραμυθιών.

(α) Να συμπληρώσεις το πιο κάτω ραβδόγραμμα που παριστάνει τον αριθμό των παραμυθιών που διάβασε κάθε παιδί, σύμφωνα με τις πιο κάτω πληροφορίες.

- Η Χριστίνα διάβασε διπλάσια παραμύθια από τον Νίκο.
- Η Μαρίνα διάβασε τόσα παραμύθια όσα διάβασε και ο Νίκος.
- Ο Κώστας διάβασε 20 παραμύθια περισσότερα από τον Νίκο.
- Τα παιδιά διάβασαν συνολικά 50 παραμύθια.

(β) Ποιο παιδί διάβασε τα περισσότερα παραμύθια;

(γ) Να γράψεις μια ερώτηση που να μπορεί να απαντηθεί με βάση το πιο πάνω ραβδόγραμμα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να επιλύσεις τα προβλήματα.

(α) Η Μαρία και ο Τάσος αγόρασαν ένα παιχνίδι συναρμολόγησης. Η Μαρία έδωσε €7. Αν το παιχνίδι стоίχιζε €18, πόσα χρήματα έδωσε ο Τάσος;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(β) Η Μαρίνα έβγαλε 34 φωτογραφίες στην εκδρομή. Ο Αντρέας έβγαλε 5 φωτογραφίες περισσότερες. Πόσες φωτογραφίες έβγαλε ο Αντρέας;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(γ) Σ' ένα ζωολογικό κήπο γεννήθηκαν τον περασμένο μήνα 3 καμήλες και 4 άλογα. Όλα τα ζώα έγιναν 28. Πόσα ζώα φιλοξενούνταν αρχικά στον ζωολογικό κήπο;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

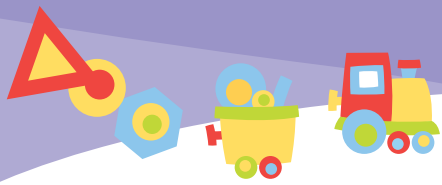

(δ) Ο Νίκος ανέβηκε τα 2 σκαλιά της σκάλας για να ανεβεί στο δεντρόσπιτο. Αν η σκάλα έχει συνολικά 26 σκαλιά, πόσα σκαλιά θα πρέπει ακόμη να ανεβεί;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

2. Να βρεις την αξία κάθε σχήματος.

$$\triangle + \bigcirc = 17$$

$$\bigcirc = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\triangle + \triangle + \triangle = 30$$

$$\triangle = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square + \triangle = 28$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

3. Να συμπληρώσεις.

(α) Αν $\square + \bigcirc = 22$

Τότε $\square + \bigcirc + 5 = \square$

(β) Αν $\triangle + \diamond = 34$

Τότε $\triangle + \diamond + 3 = \square$

(γ) Αν $\square + \square + \square = 53$

Τότε $\square + \square + \square + \square = 58$

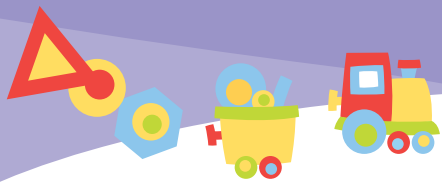

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Να βρεις μοτίβα στον πιο πάνω πίνακα.

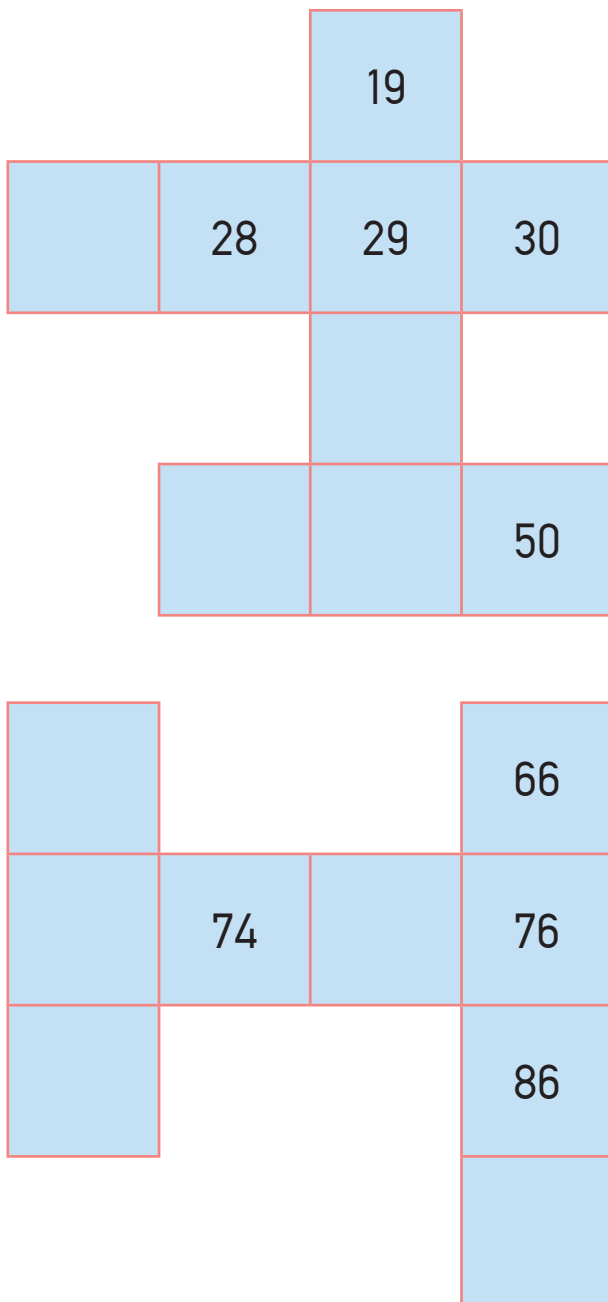

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

Πιο κάτω παρουσιάζονται δύο τμήματα του πίνακα αριθμών.

Να γράψεις τους αριθμούς που λείπουν.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. (α) Να μετρήσεις 10-10. Να σημειώσεις έναν κύκλο σε κάθε αριθμό.

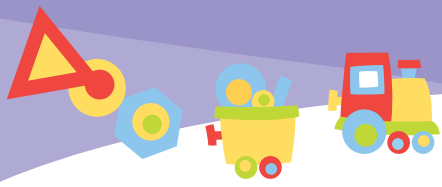

(β) Να μετρήσεις 5-5. Να σημειώσεις ένα Χ σε κάθε αριθμό.

(γ) Να μετρήσεις 2-2. Να χρωματίσεις με κίτρινο χρώμα τον αριθμό.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

2. Να συμπληρώσεις τα μοτίβα.

 30	 40	 50	 	 	
 25	 35	 	 	 65	
 72	 62	 52	 	 	
 	 47	 48	 49	 	
 32	 34	 36	 	 	
 86	 84	 82	 	 	

3. Να συμπληρώσεις τα μοτίβα και να επιλέξεις τον κανόνα.

(α)

Προσθέτω κάθε φορά 7.

Αφαιρώ κάθε φορά 7.

Προσθέτω κάθε φορά 10.

Αφαιρώ κάθε φορά 10.

(β)

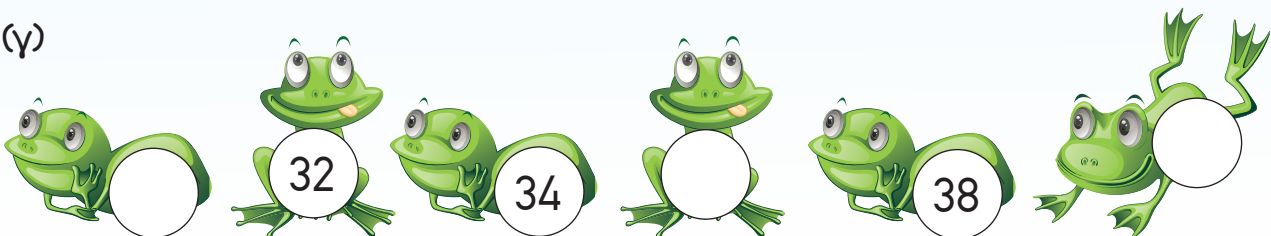
Προσθέτω κάθε φορά 2.

Αφαιρώ κάθε φορά 2.

Προσθέτω κάθε φορά 10.

Αφαιρώ κάθε φορά 10.

(γ)

Προσθέτω κάθε φορά 2.

Αφαιρώ κάθε φορά 2.

Προσθέτω κάθε φορά 10.

Αφαιρώ κάθε φορά 10.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ

1. Το άθροισμα των αριθμών στο πιο κάτω τετράγωνο οριζόντια, κατακόρυφα και διαγώνια είναι 100.

Να γράψεις τους αριθμούς που λείπουν.

10	50		20
10	30		30
	10		30

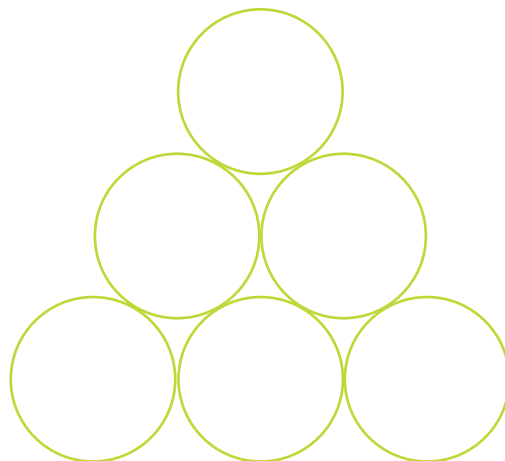

2. Να γράψεις τους αριθμούς **10**, **20**, **30**, **40**, **50** και **60** στους κύκλους, ώστε ο κάθε αριθμός να είναι η διαφορά των δύο αριθμών που βρίσκονται κάτω από αυτόν. Κάθε αριθμός θα χρησιμοποιηθεί μόνο μια φορά.

Παράδειγμα:

$$50 - 20 = 30$$

3. Το πορτοφόλι της Νεφέλης

Το πορτοφόλι της Μαρίνας

(α) Πόσα χρήματα έχει η Νεφέλη;

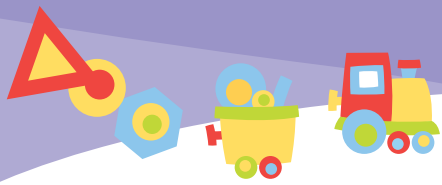
(β) Πόσα χρήματα έχει η Μαρίνα;

(γ) Ποιο παιδί έχει τα περισσότερα χρήματα; Πόσα περισσότερα;

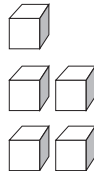
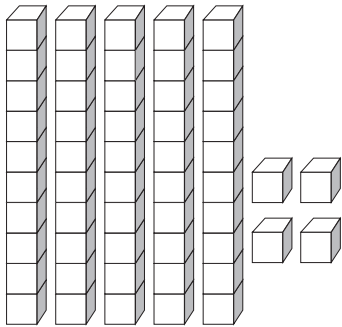
4. Ο Θωμάς έχει στο πορτοφόλι του 60 ευρώ. Ποια από τα πιο κάτω χαρτονομίσματα μπορεί να έχει; Να δείξεις δύο διαφορετικούς τρόπους.

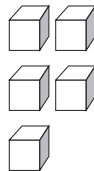
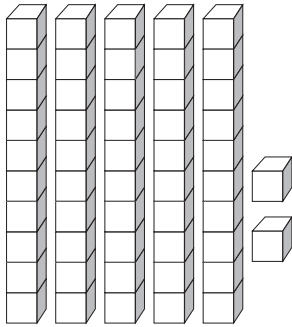
5. Να συμπληρώσεις.

(α)

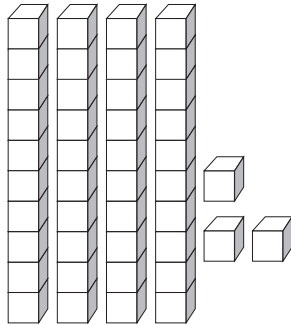
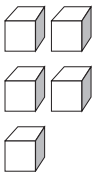
$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

(β)

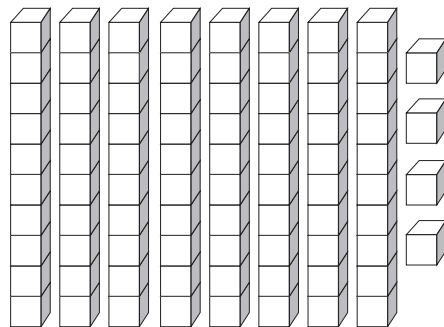
$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

(γ)

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

(δ)

$$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$$

6. Να συμπληρώσεις.

$12 + 4 = \square$

$25 + 3 = \square$

$5 + 33 = \square$

$3 + 26 = \square$

$42 + 7 = \square$

$44 + 2 = \square$

$3 + 14 = \square$

$4 + \square = 15$

$2 + \square = 16$

$3 + \square = 16$

$4 + \square = 17$

$17 - 3 = \square$

$48 - 3 = \square$

$39 - 5 = \square$

7. Να γράψεις τον αριθμό που είναι:

(α) Κατά 2 μονάδες μεγαλύτερος

15 →

47 →

93 →

27 →

54 →

88 →

(β) Κατά 4 μονάδες μικρότερος

47 →

58 →

39 →

75 →

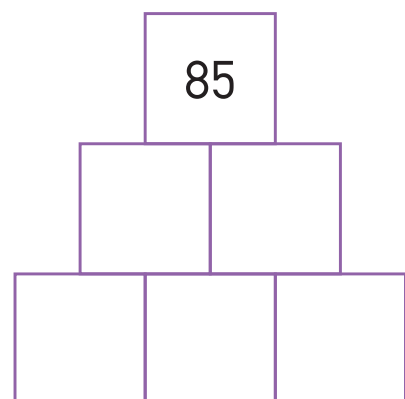
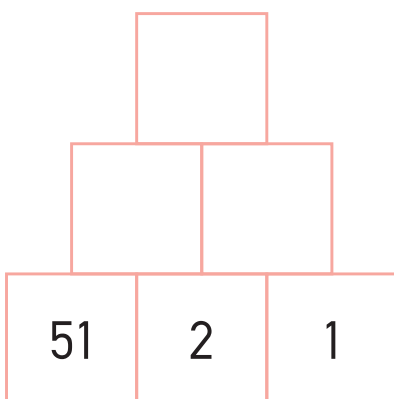
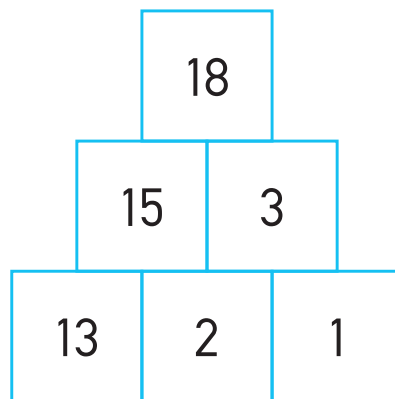
88 →

96 →

8. Να παρατηρήσεις την πιο κάτω πυραμίδα αριθμών.

Να συμπληρώσεις τις πυραμίδες που ακολουθούν.

9. Να συμπληρώσεις.

(α) $10 \xrightarrow{+3} \square \longrightarrow \square \longrightarrow 11 \xrightarrow{\square} 14$

(β) $39 \xrightarrow{-8} \square \longrightarrow \square \longrightarrow 38 \xrightarrow{\square} 35$

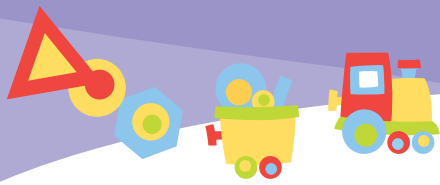
10. Να βρεις τον κάθε αριθμό.

Σκέφτομαι έναν αριθμό.
Προσθέτω 6 στον αριθμό.
Το άθροισμα είναι 28.
Ποιος είναι ο αριθμός;

Σκέφτομαι έναν αριθμό.
Αφαιρώ 4 από τον αριθμό.
Η διαφορά είναι 41.
Ποιος είναι ο αριθμός;

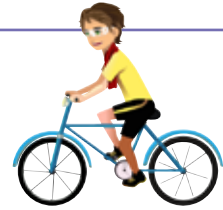
Σκέφτομαι έναν αριθμό.
Αφαιρώ 30 από τον αριθμό.
Η διαφορά είναι 60.
Ποιος είναι ο αριθμός;

Σκέφτομαι έναν αριθμό.
Προσθέτω 40 στον αριθμό.
Το άθροισμα είναι 80.
Ποιος είναι ο αριθμός;

11. Να επιλύσεις τα προβλήματα.

(α) Στον ποδηλατικό όμιλο συμμετέχουν 45 άντρες.
Οι γυναίκες είναι 3 λιγότερες. Πόσες είναι οι γυναίκες;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(β) Ο Κώστας και ο Αντώνης παίζουν ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι.
Ο Κώστας έχει 34 βαθμούς. Ο Αντώνης έχει 3 βαθμούς
περισσότερους. Πόσους βαθμούς έχει ο Αντώνης;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(γ) Στο παγοδρόμιο, 15 παιδιά βρίσκονταν στον πάγο.
Από αυτά 4 παιδιά έφυγαν. Πόσα παιδιά έμειναν στον πάγο;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(δ) Στον χώρο στάθμευσης υπάρχουν 44 αυτοκίνητα, 3 φορτηγά και
2 λεωφορεία. Πόσα είναι όλα τα μεταφορικά μέσα;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

12. Τα παιδιά μετρούν τα όργανα Φυσικής Αγωγής στην αποθήκη του σχολείου.

Ποια μαθηματική πρόταση ταιριάζει με το πρόβλημα;

(α) Οι μπάλες ποδοσφαίρου είναι 12 και οι μπάλες καλαθόσφαιρας είναι 6. Πόσες είναι όλες οι μπάλες μαζί;

$$12 - 6 = \square$$

$$12 - \square = 6$$

$$12 + 6 = \square$$

(β) Οι ρακέτες είναι 36. Τα σχοινάκια είναι 3 περισσότερα. Πόσα είναι τα σχοινάκια;

$$36 - 3 = \square$$

$$36 + 3 = \square$$

$$36 - \square = 3$$

(γ) Τα κόκκινα και τα πράσινα κρεβατάκια είναι 25. Πόσα είναι τα πράσινα κρεβατάκια, αν τα κόκκινα είναι 3;

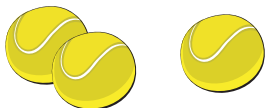

$$25 - 3 = \square$$

$$25 + 3 = \square$$

$$\square - 3 = 25$$

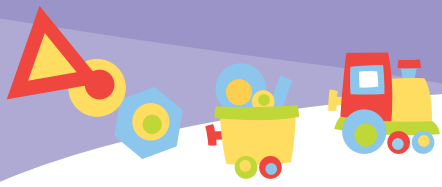
(δ) Στην αποθήκη υπήρχαν μερικές μπάλες αντισφαίρισης. Ο δάσκαλος Φυσικής Αγωγής αγόρασε ακόμα 4 και έγιναν όλες 48. Πόσες μπάλες υπήρχαν αρχικά;

$$48 + 4 = \square$$

$$\square + 4 = 48$$

$$\square - 4 = 48$$

13. Να κατασκευάσεις προβλήματα, χρησιμοποιώντας τις μαθηματικές προτάσεις.

$$35 + 4 = \underline{\quad}$$

$$58 - 4 = \underline{\quad}$$

14. Ο Πέτρος και η Αντιγόνη ψαρεύουν.

Έπιασα
4 ψάρια λιγότερα
από εσένα.

Έπιασα μέχρι
τώρα 22 μεγάλα ψάρια
και 5 μικρά ψάρια.

(α) Πόσα ψάρια έπιασε ο Πέτρος;

(β) Πόσα ψάρια έπιασε η Αντιγόνη;

15. Να επιλύσεις τα προβλήματα.

(α) Το πρωί του Σαββάτου η θερμοκρασία ήταν 23°C . Το μεσημέρι η θερμοκρασία ανέβηκε κατά 6°C . Το βράδυ η θερμοκρασία μειώθηκε 8°C . Πόσους βαθμούς ήταν η θερμοκρασία το βράδυ;

Μαθηματική πρόταση: _____

Απάντηση: _____

(β) Σε ένα ξενοδοχείο υπάρχουν 23 δωμάτια στον πρώτο όροφο. Στον δεύτερο όροφο υπάρχουν 4 δωμάτια περισσότερα από τον πρώτο όροφο. Στον τρίτο όροφο υπάρχουν 5 δωμάτια λιγότερα από τον δεύτερο όροφο. Πόσα δωμάτια υπάρχουν στον τρίτο όροφο;

Μαθηματική πρόταση: _____

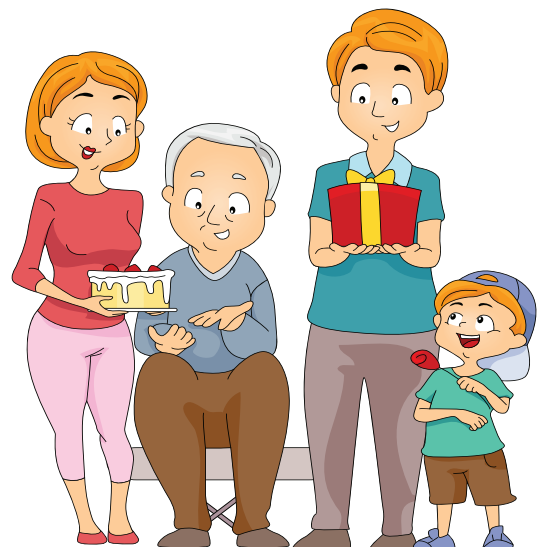
Απάντηση: _____

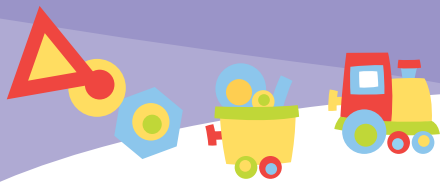
16. Ο πατέρας του Νίκου είναι 38 χρονών. Ο Νίκος είναι 30 χρόνια μικρότερος από τον πατέρα του. Η μητέρα του Νίκου είναι 8 χρόνια μικρότερη από τον πατέρα του. Ο παππούς του Νίκου είναι 80 χρόνια μεγαλύτερος από τον εγγονό του.

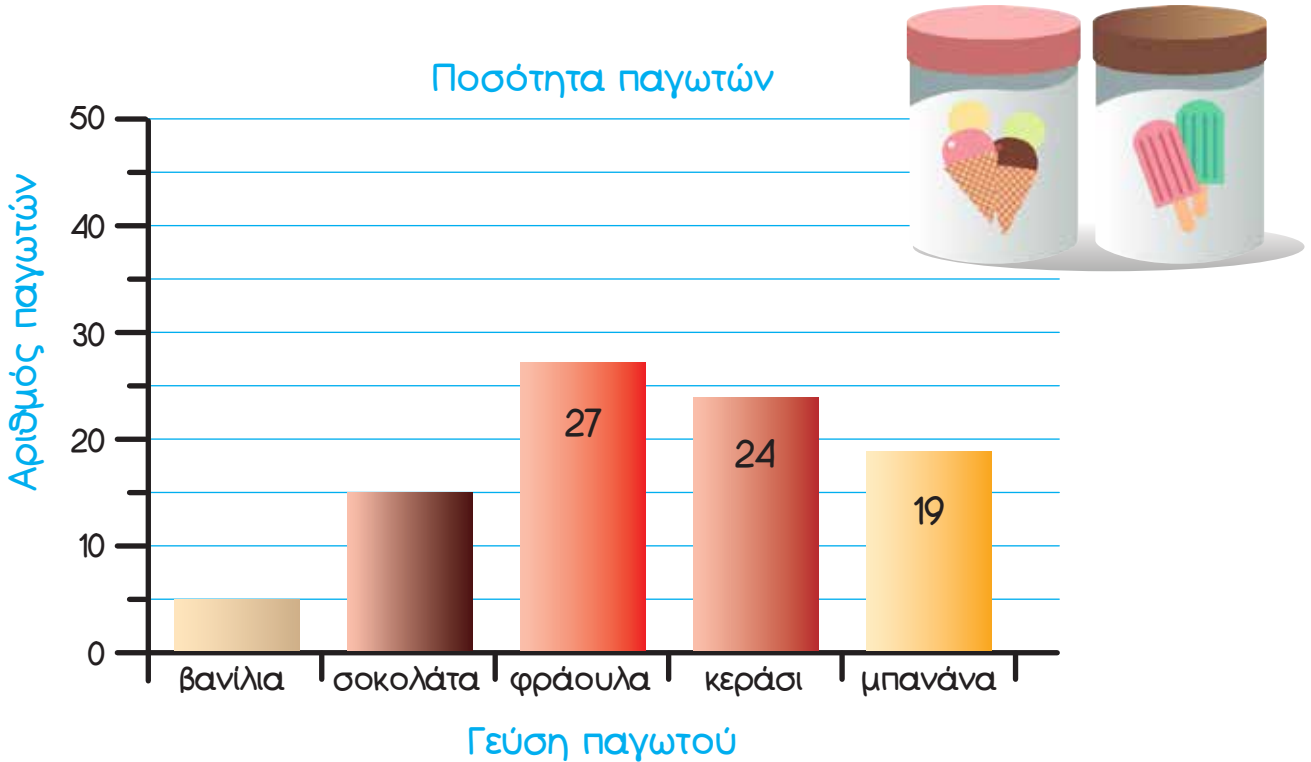
Να συμπληρώσεις τον πίνακα.

	Ηλικία
Πατέρας	
Νίκος	
Μητέρα	
Παππούς	

17. Στο ψυγείο της υπεραγοράς βρίσκονται παγωτά με γεύση βανίλια, σοκολάτα, φράουλα, κεράσι και μπανάνα.

Ποιες προτάσεις είναι ορθές;

Τα παγωτά με γεύση σοκολάτα είναι διπλάσια από τα παγωτά με γεύση βανίλια.

Τα παγωτά με γεύση κεράσι είναι 3 λιγότερα από τα παγωτά με γεύση φράουλα.

Τα παγωτά με γεύση φράουλα είναι όσα τα παγωτά με γεύση βανίλια και σοκολάτα.

Τα παγωτά με γεύση μπανάνα είναι 4 περισσότερα από τα παγωτά με γεύση σοκολάτα.

18. Να συμπληρώσεις.

(α)

$$24 + 4 = 26 + \square \quad 35 + 4 = 37 + \square \quad 54 + \square = 56 + 3$$

$$76 - 4 = 78 - \square \quad 88 - 5 = 83 - \square \quad 38 - \square = 39 - 4$$

(β)

$$51 + \square + 3 = 59 \quad 64 + \square + 1 = 67 \quad 78 + \square - 6 = 73$$

$$\square + 1 + 2 = 44 \quad \square + 34 - 1 = 38 \quad 86 - 2 - \square = 81$$

19. Να βρεις ποιον αριθμό αναπαριστά το κάθε σχήμα.

$$\triangle + \triangle + 23 = 27$$

$$\square + \bigcirc + 53 = 57$$

$$78 - \square = 77$$

$$\triangle = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\bigcirc = \underline{\hspace{2cm}}$$

20. Να αντιστοιχίσεις το κάθε παιχνίδι με την τιμή του.

€38

€37

€34

€35

- Το τρένο στοιχίζει περισσότερα από το φορτηγό.
- Το ελικόπτερο στοιχίζει €3 λιγότερα από το φορτηγό.
- Το φορτηγό στοιχίζει €2 περισσότερα από το αεροπλάνο.
- Το αεροπλάνο στοιχίζει €35.

21. Να συμπληρώσεις τα μοτίβα.

(α) 50, 51, 52, 53, _____, 55, _____, _____

(β) 30, 40, 50, _____, _____, _____

(γ) 79, 78, 77, 76, _____, _____, _____

(δ) 15, 20, 25, _____, 35, _____, _____

(ε) 99, 89, _____, 69, _____, _____

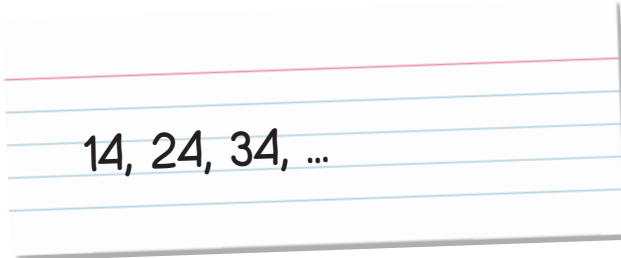
(στ) 32, 34, 36, _____, _____, _____

(ζ) 52, 53, 55, 58, _____, _____, _____

22. Η Χριστίνα κατασκεύασε το πιο κάτω μοτίβο.

(α) Αν η Χριστίνα συνεχίσει το μοτίβο, ποιους αριθμούς θα γράψει;

- 65 40 84 90 74

(β) Ποια από τις προτάσεις περιγράφει τον κανόνα του μοτίβου;

Προσθέτω κάθε φορά 10.

Προσθέτω κάθε φορά 1.

Αφαιρώ κάθε φορά 10.

Αφαιρώ κάθε φορά 1.

Για την σελίδα 31.

1

2

3

4

5

6

Για την σελίδα 38.

0

2

3

4

Για την σελίδα 72.

Δεκάδες	Μονάδες

